

KIZILAY

DERGİSİ

İçindekiler:

1953 KIZILAY KONGRESİ

HENRİ DUNANT'IN DOĞUM GÜNÜ

FOTOĞRAFLA ÇALIŞMALARIMIZ

TIP HABERLERİ

İSVEÇ KIZILHAÇ TEŞKİLÂTI

İÇTİMAİ YARDIM TERBİYESİ

ATOMDAN KORUNMA

SULFATO (KİNİN) KULLANMAĞI İHMAL ETMEYİNİZ

Sulfato (Kinin) adını memleketimizde bilmeyen kimse varmıdır ?

Pek çok senelerden beri o zalim sıtma gizli veya aşıkâre nöbetleriyle kendini hissettirmeğe başlayınca, halkımızın Hızır gibi imdadına yetişen bu kıymetli ilâç, eskiden olduğu gibi, şimdi gine her eczanede serbest satılmaktadır.

Eski sıtması olanlar nöbeti önlemek için, hastalar şifa bulmak için sıtmasız olanlar hastalığa yakalanmamak için daima Kinine muhtaçtırlar.

Kinin kendisinden beklenen tesirleri daima göstermiş ve her zaman ve her devirde sıtmaya karşı en şifali ilâç olarak mevkını muhafaza etmiştir.

Kinin yalnız sıtmaya karşı değil, Grip, Nezle ve Kırıklık gibi kış ve soğuk algınlığı hastalıklarında fevkalâde iyi gelir.

Eskiden beri daima şifa getirmiş olan SULFATO (KİNİN) Toz, Hap ve Ampul şeklinde olarak her kese emrine amadedir.

Lazım oldukça SULFATO (KİNİN) kullanmağı hatırdan çıkarmayınız.

Kinin her türlü emlahı istenilen miktarda
TÜRKİYE KIZILAY DERNEĞİNİN İSTANBUL
SATIŞ DEPOSU MÜDÜRLÜĞÜNDEN

serbest olarak temin edilebilir

KARAHİSAR MADEN SUYU

En Şifâhı İçme Suyudur.

Karahisar Tabiî Sodası Kendi

Gazile Kuvvetlendirilmiştir.

İlân Tarifemiz:

Yalnız bir defaya mahsus olan fiyatlar

Kapak ön iç	1	sahife	Tl.	50
" arka dış	1	"	"	50
" arka iç	1	"	"	50
Metin	1	"	"	30
"	1/2	"	"	20
"	1/4	"	"	15
"	1/8	"	"	10

Renkli olanlar iki misli fiyatla basılır.

İlânların mesuliyeti onu verene aittir.

Oksürük ve bronşite karşı

KIZILAY

DERGİSİ

Neşriyat Müdürü

NEDİM ABUT

Abone Bedeli

Seneliği 4 Sayı itibarile

80 Kuruş

Sayı: 44

Müracaat yeri

Kızılay Umumi Merkezi

ANKARA

Telefon: 23624

Telgraf: KIZILAY

TEMMUZ 1953

20 Kuruş

Sayı: 44

KIZILAY'IN 1953 KONGRESİ

Cemiyetimizin 1952 yılı faaliyetlerini incelemek üzere, şubelerimizin seçtikleri delegelerin huzuru ile 27.4.1953 Pazartesi günü saat 10 da Umumi Merkez binasında toplanan Kongre, 29.4.1953 Çarşamba günü saat 19 da çalışmalarını bitirmiştir.

Ruzname mucibince, Umumi Merkez Reisi Prof. Dr. Nihat Reşat Belger delegeleri selâmlamak suretiyle Kongreyi açmış, Atatürk'ün, Kore ve Dumlupınar şehitleri ile Balıkesir ve havalisinde vukua gelen zelzelede ölenler için 5 dakikalık tâzim vakfesinden sonra yapılan seçimde, Kongre Reisliğine Manisa Mebusu Şemi Ergin, İkinci Reisliklere Çankırı Mebusu Kenan Çıgman ve Fatih delegesi Hayri Yaman, Kâtipliklere de Bakırköy delegesi Mesut Selen ile Samsun delegesi Kemal Sezen seçilmişlerdir.

Kongre Reislik Divanının teşekkülünden sonra, hesapları incelemek üzere, 7 kişilik bir (Hesap Tetkik Komisyonu) seçilmiştir.

Bu komisyona :

Uşak delegesi

Keskin »

Fatih »

Akşehir »

Bursa »

Akova »

Karaman »

Yusuf Aysal

Zühtü Pehlivanlı

Dr. Faruk Sargut

Tacettin Yaltırak

Halûk Şaman

Zühtü Akdağ

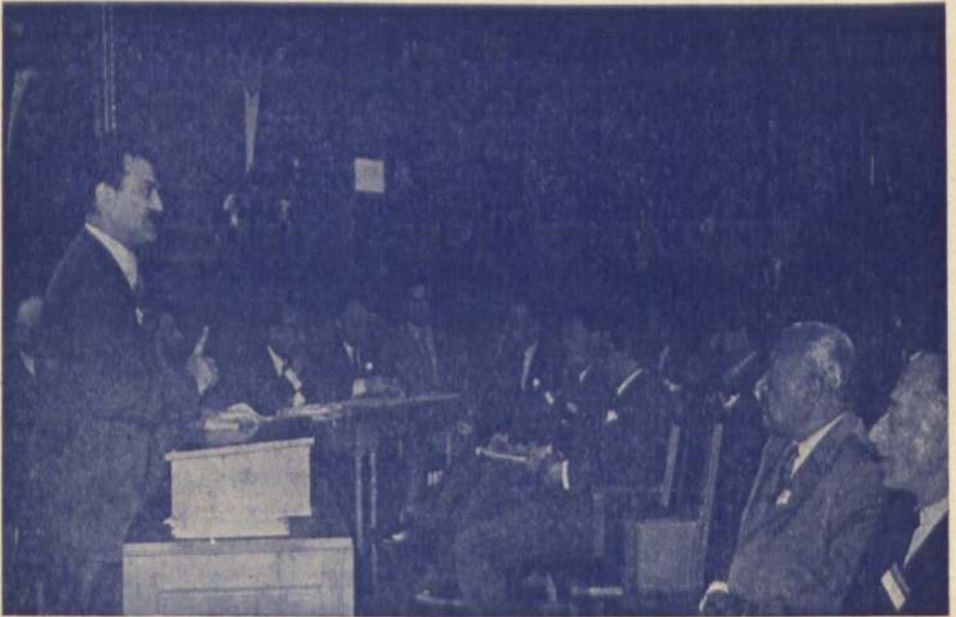
Zeki Üyetürk

seçilmişlerdir.

Hesap Komisyonu seçiminden sonra (Dilek Komisyonu) seçimine geçilerek;

Bakırköy	Delegesi	Mesut Selen
Ereğli — Konya	»	Cevat Ündeğer
İzmit	»	Hilmi Ege
Muş	»	Hadi Özdemir
Osmaniye	»	Bestani Aksu
Ayvalık	»	Dr. Necati Aydmel
Konya	»	Dr. Hulki Amil Keymen

seçilmişlerdir.

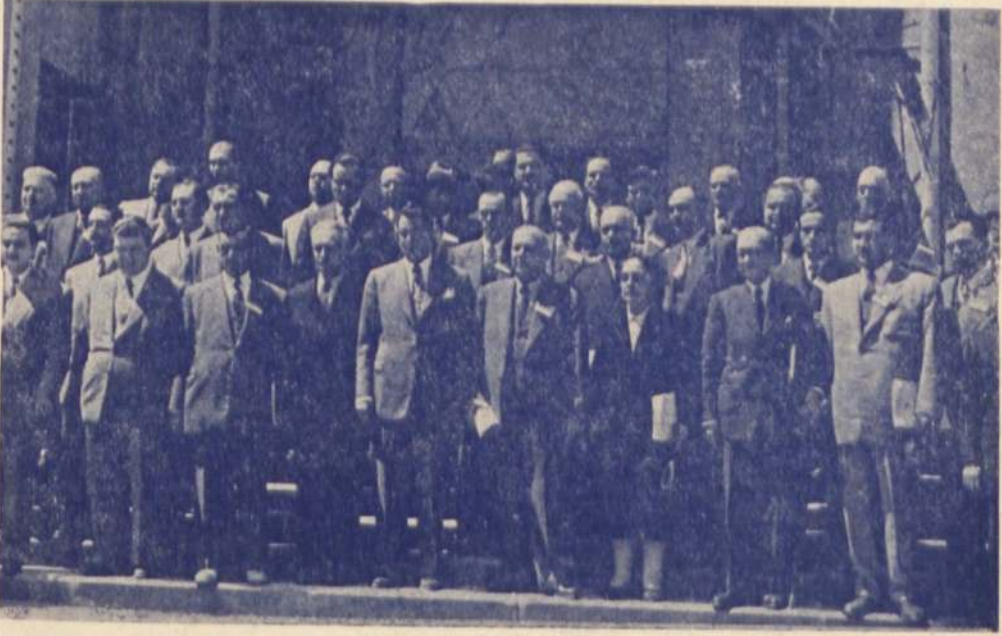

Kongrede Umumi Merkez adına İdare Heyeti azasından
Ankara Mebusu Fuad Seyhun izahat verirken

Gerek Umumi Merkez ve gerekse Hesap Komisyonunun raporları üzerinde yapılan müzakreler neticesinde Umumi Merkez ibra edilerek bilânço kesin ve hesap raporu kabul olundu.

29.4.953 Çarşamba günü Anatüzüğün 44 üncü maddesi mucibince kıdem sırasile çekilecek beş aza için seçim yapıldı. Neticede asil üyeliklere;

Dr. Muhlis Bayramoğlu	Ankara Mebusu
Şemi Ergin	Marisa »
Burhanettin Özkök	Emekli General
Dr. Burhanettin Onat	Antalya Mebusu
Dr. Mahir Mavioglu	Ankara Belediye Reis Vekili

Kongre azaları genel merkez binası önünde

Genel kongreden umumî görünüş

Yedek Üyeliklere;

Ali Çobanoğlu

Cihat Baban

Sıtkı Salim Burçak

İzzet Akçal

Talât Vasfi Öz

Denizli Mebusu

İzmir »

Konya »

Rize »

Ankara »

seçilmişlerdir.

Denetçilik için yapılan seçimde; asil olarak

İzzet Akçal

Halûk Şaman

Kemal Karadenizli

Rize Mebusu

Bursa »

Başvekâlet Yüksek Murakabe Heyeti

Mütehasıs Muavini

seçilmişlerdir.

Müteakiben yapılan Umumî Merkez Kurulu toplantısında yedi kişilik İdare Kurulu seçimi ile vâzife taksimi aşağıda yazılı olduğu üzere yapılmıştır.

İdare Kurulu :

Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu

Dr. Muhlis Bayramoğlu

Şemi Ergin

Dr. Ahmet İhsan Gürsoy

Necmi İnanç

Hamdi Bulgurlu

Fuat Seyhun

Reis

Reisvekili

»

Genel Kâtip

Muhasebe Üyesi

Vezne Üyesi

Teftiş Üyesi

Manisa Mebusu

Ankara »

Manisa »

Kütahya »

Yüksek Mühendis

Ankara Mebusu

» »

27 Nisanda başlayan 1953 Kongresi 29 Nisan Çarşamba günü mesai-sini başarı ile bitirerek dağılmıştır.

Bu munasebetle Türkiye Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezi Reisi Manisa Mebusu Fevzi Lûtfi Maraosmanoğlu teşkilâta aşağıdaki tamimi göndermiştir.

Kızılay Cemiyetinin 27 Nisan 1953 Pazartesi günü yapılan senelik Kongresince Esas Nizamnamenin 40 ıncı maddesinin c ve d fıkralarına göre kıdem sırasile çıkan üyelerin yerlerine yeniden seçim yapılmak suretile teşekkül etmiş bulunan Umumî Merkez Heyetimizle Murakıplar Heyeti ve 53 üncü madde mucibince Umumî Merkez Heyetinin seçtiği İdare Heyeti üyelerinin isimleri ve vazifeleri aşağıda gösterilmiş bulunmaktadır.

Memleketimizin en eski ve en büyük bir hayır ve şefkat müessesesi bulunan Kızılay Cemiyetinde aldığımız ulvî vazifeleri lâıyk olduğu ehem-miyetle ve azamî gayretle ifaya başlarken bu insanî davamızı kıymetli mesainizle ve karşılıklı sevgi ve itimada müstenit bir işbirliğiyle başarılaca-ğına inanıyoruz.

Hayırlı mesainizde muaffakiyetler diler sevgi ve saygılarımızın kabu-lünü rica ederiz.

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ

UMUMÎ MERKEZ REİSİ

Manisa Mebusu

Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu

1953 YILI UMUMÎ MERKEZ HEYETİ ÜYELERİ

Hayrettin Karan	Tüccar
Hamdi Bulgurlu	Ankara Mebusu (Dr. Fatma Memik'in yerine)
Cemil Uybadın	Umumî Merkez Üyesi
Vehbi Koç	Ankara Ticaret Odası Reisi
Ahmet Hanif	Tüccar
İsmail Hakkı Akyüz	Tekirdağ Mebusu
Enver Güreli	Ekonomi ve Ticaret Vekili
Abidin Potuoğlu	Eskişehir Mebusu
Prof. Dr. Nihat Reşat Belger	İstanbul Mebusu
Osman Şevki Çiçekdağ	Adalet Vekili
Bedri Nedim Göknil	İstanbul Mebusu
Dr. Ekrem Hayri Üstündağ	Sağlık ve Sosyal Yardım Vekili
Dr. Etem Vassaf Akan	Kocaeli Mebusu
Dr. Zeki Erataman	Tekirdağ Mebusu (Kâzım Taşkent'in yerine)
Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu	Manisa Mebusu
Dr. Ali Rıza Sağlar	Çoruh Mebusu
Himmet Ölçmen	Konya Mebusu
Dr. Andre Vahram Bayar	İstanbul Mebusu (Necip Hancı'nın yerine)
Fuad Seyhun	Ankara Mebusu
Dr. Mükerrerem Sarol	İstanbul Mebusu
Atıf Benderlioğlu	Ankara Belediye Reisi
Dr. Ahmet İhsan Gürsoy	Kütahya Mebusu
Necmi İnanç	Yüksek Mühendis, Müteahhit
Tevfik Fikret Silay	Umumî Merkez Üyesi
Hasan Saka	Trabzon Mebusu
Dr. Muhlis Bayramoğlu	Ankara Mebusu
Şemi Ergin	Manisa Mebusu
Burhanettin Özkök	Emekli General
Dr. Burhanettin Onat	Antalya Mebusu
Dr. Mahir Mavioğlu	Ankara Belediye Reis Vekili

MURAKİPLAR HEYETİ

Kemal Karadenizli	Başvekâlet Umumî Murakabe Heyeti
İzzet Akçal	Mütehasıs Muavini
Halûk Şaman	Rize Mebusu
	Bursa Mebusu

İDARE HEYETİ ÜYELERİ

Reis	:	Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu	Manisa Mebusu
Reis Vekili	:	Dr. Muhlis Bayramoğlu	Ankara Mebusu
Reis Vekili	:	Şemi Ergin	Manisa Mebusu
Umumî Kâtip	:	Dr. Ahmet İhsan Gürsoy	Kütahya Mebusu
Muhasebe Üyesi	:	Necmi İnanç	Yüksek Mühendis
Vezne Üyesi	:	Hamdi Bulgurlu	Ankara Mebusu
Teftiş Üyesi	:	Fuat Seyhun	Ankara Mebusu

HENRİ DUNANT'IN DOĞUM GÜNÜ

Henri Dunant'ın doğum yıldönümü münasebetile Kızılay Cemiyeti Umumî Merkezi Reisi, Manisa Mebusu Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu'nun, 8 Mayıs 1953 Cuma günü Ankara Radyosu ile yayınlanan konuşması.

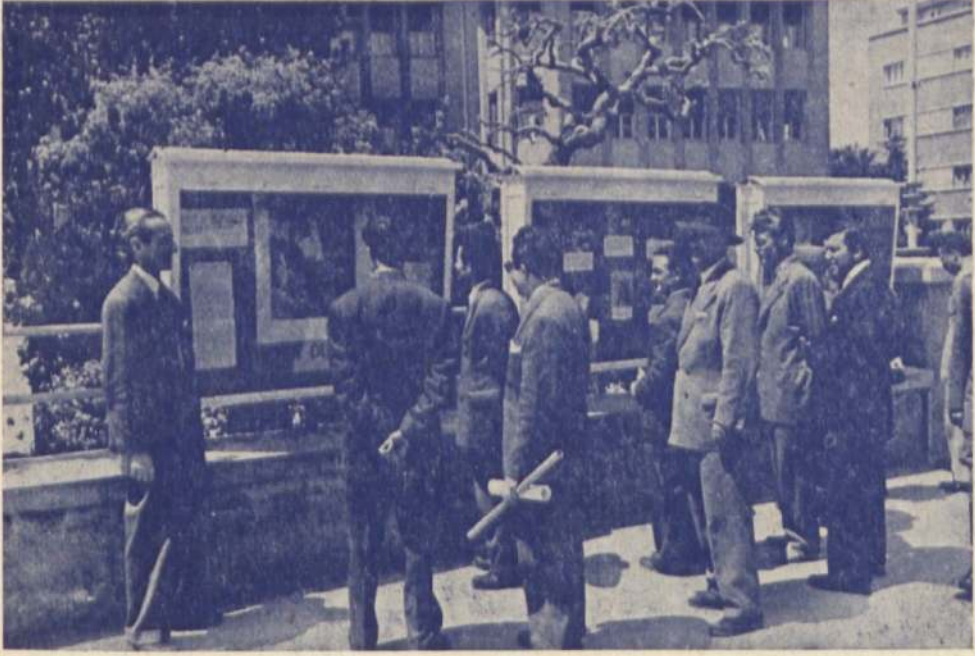
Aziz Vatandaşlarım,

Bugün, bütün medenî ve hür milletlerle birlikte, büyük hayır sever Henri Dunant (Anri Dünan) ın doğumunun 125 inci yılını kutluyoruz.

Kızılay ve Kızılhaç müessesesinin kurucusu olan bu beşeriyet hâdimi, 8 Mayıs 1828 de Cenevre'de doğmuştu.

Genç yaştanberi insan ıztıraplarıyla yakından ilgilenen Dunant, 25 Haziran 1859 da, Avusturyalılar ile müttefik Fransız ve İtalyan orduları arasında, İtalya'nın Solferino mevkiinde cereyan eden meydan muharebesine tesadüfen şahit olmuş, binlerce yaralının kızgın güneş altında, bakımsızlık ve susuzluktan can çekişmesinden müteallim olarak, ıztıraplarını tevhin

Henri Dunant'ın Doğum Günü münasebetile açılan fotoğraf sergisi

Fotoğraf sergisinin uzaktan görünüşü

için hemen harekete geçmişti. Civar kasabalardaki kadınlarla kızların ve daha sonra tek mil halkın gönüllü yardımları ile, hangi taraftan olursa olsun, rütbeleri tefrik edilmeksizin bütün yaralıların yaralarını sardırabilmiş esir düşen Avusturyalı doktor ve eczacıları serbest bıraktırmaya muaffak olarak tıbbî tedavi ve bakımlarını da temin edebilmişti.

Dunant, bu savaşta gördüklerinin tesir ve ilhamıyla “Bir Solferino hatırası” adlı bir eser neşrederek, harpte yaralanan ve hastalananların, onlara bakacak olanlarla hastane ve ambülânsların her türlü taarruzdan masum tutulması ve bunu teshil için de beynelmilel bir himaye alâmetinin kabul edilmesi lüzumunu dünya efkârına telkine çalıştı. Ayrıca Dunant, harp yaralılarına yardım için sulh zamanında hazırlık yapmak ve türlü âfet, felâket ve musibetlere uğrıyan insanlara imdat ve muavenette bulunmak üzere, bütün medenî memleketlerde birer müstakil Cemiyet kurulmasını da istiyordu. Dunant, bu yüksek idealinin tahakkuku uğrunda yıllarca dindirdi.

Bu fikirleri benimseyen Cenevre’deki “Beşler Komitesi” - ki sonradan “Milletlerarası Kızılhaç Komitesi” adını almıştır - evvelâ 26 Ekim 1863 de gayrı resmî bir Kongre, 1864 de Cenevre’de Devletlerarası bir Diplomatik Konferans akdettirmeye muaffak oldu. Bu konferansın ihzar ettiği 22 Ağustos 1864 tarihli “Cenevre Mukavelenamesi” ile askerî ambülânslarla hastaneler ve bunlarda hizmet eden sağlık personelinin masuniyet ve tarafsızlığı, hangi millete mensup olursa olsun yaralıların hastaların korunması ve bakılması

iyi olamayacaklarını iade olunması mecburiyeti, bunlara imdat ve muavenette bulunacak halkın da himaye görmesi, sıhhat tesis ve hizmetleriyle personelinin bir tarafsızlık ve koruma işaretiyle himaye olunması kabul olunmuştur. Bu mukavelenamenin zeylinde, her memlekette bir imdat ve Muavenet Cemiyetinin kurulmasını âmir bulunan hükümler de mevcuttu.

Türkiye'mizin Cenevre Mukavelenamesini 5 Temmuz 1865 de imzalamasından sonra, memleketimizde de "Mercuhin ve Mardayı Askeriye ye İmdat ve Muavenet Cemiyeti" teşekkül ve bu cemiyet 14 Nisan 1877 de "Hilâli Ahmer Cemiyeti" ismiyle teessüs ederek faaliyete geçti.

Şecaati, cesareti ve bahadırlığı kadar, merhamet ve şefkati büyük olan kahraman ve alicenap milletimizin bu insanî prensipleri tamamiyle benimsemesi tabii idi. Çünkü, bu esasları ilk defa, Cenevre mukavelenamesinin akdinden 675 sene evvel bilfiil tatbik eden bir Türk hükümdarı ve kumandanı olan Salahaddin Eyyûbî olmuştur. Üçüncü haçlılar seferinde (1189—1192) düşman yararı ve hasta esirlerine kendi askerlerinden farksız muamele gösterdiği gibi, Sen Jan şövalyelerinin serbestçe ordugâhına girerek onlara bakmalarına da müsaade de etmiştir.

Dunant'm başladığı bu insanî eser, kısa zamanda büyük inkişaf lar göstermiştir. Bir taraftan, muhtelif harplerden edinilen tecrübeler e göre, harp usulleriyle silâh ve vasıtalarındaki tekâmüllere muvazi olarak, Cenevre mukavelenamesi tadil ve islâh edilmiş, deniz harplerine teşmil edilmekle beraber, harp esirleriyle, sivillerin harp zamanında korunması maksadiyle iki sözleşme ile harpten mütevellit ıztırapların tahfifine matuf devletlerarası mevzuat tamamlanma yoluna girmiştir. Bir taraftan da, 71 memlekette kurulan Kızılay ve Kızılhaç ve Kızıllar slarla Güneş Cemiyetleri, faaliyetlerini, zelzele, sel, yangın, salgın, bulaşıcı hastalıklar gibi türlü âfet ve felâketlere uğrıyanlara imdat ve muavenet mevzularına ve sosyal yardım sahalarına teşmil ederek genişletmişler ve bu çalışmalarına devamlı ve müstakar bir veçhe vermişlerdir.

Bu Cemiyetler, aralarındaki yardımlaşma ve haberleşme işlerini tanzim etmek için, Kızılayımızın üye bulunduğu bir Birlik de kurmuşlardır.

Aziz vatandaşlarım,

Beşeriyete büyük hizmetlerde bulunmuş olanlara verilmek üzere tesis edilmiş olan Nobel mükâfatının ilkin i kazanmış ve 1910 da vefat etmiş olan Henry Dunant, yüksek insanî idealinin tahakkuku uğr undaki hizmetleriyle kalplerimizde ve vicdanlarımızda mümtaz ve şerefli bir yer almış bulunmaktadır.

Hatırasını huzurunuzda, şükranla yâd ederim.

**Yurdun Her Yerindeki Âfete
Kızılay Yetiştir.**

K I Z I L A Y

Saygı sana, Sevgi sana ey Kızılay ;
Başardığın büyük işler değil kolay :
Öksüzlere sanki ana kucagısın :
Mutluluğun hiç sönmeyen ocağısın..
Kara günü aydınlatan bir güneşsin
Bağrı yanık insanlara hergün eşsin ..
Yoksullara neşe, Sevinç vermek için..
Hiç durmadan çalışırsın için için..
Güzel yurdun bir yerini basınca sel,
Tehlikeye uğrayana verirsin el..
Bir bölgede olsa eğer kutluk, yangın,
İmdat için sensin ancak ençok yakın...
Hastalanan bir zavallı diyince ay :
Seni görür karşısında ey kıızılay..
Tükenmeyen şefkatinle can verirsin,
Dertlilerin göz yaşını dindirirsin..
Savaşlarda yaralanan yiğit Asker,
Acılarla kıvrılırken seni özler..
Selam sana, saygı sana ey kıızılay,
Pek yücesin, seni övmek değil kolay..

Ekrem Şenozan

KIZILAY VE KIZILHAÇ HABERLERİ

KIZILAY UMUMİ MERKEZ ÇALIŞMALARI

Umumî Merkez tarafından Ocak 1953, Mayıs 1953 ayları arasında yurdumuzda vukua gelen muhtelif afetler dolayısıyla yapılan yardımların müfredatı aşağıda gösterilmiştir.

Tarih	Yardım yapılan yer	Yapılan yardım Lira Kr.	İ z a h a t
5.1.1953	Ezine	1.700.—	Sel dolayısıyla
»	Akçakoca	600.—	Yangın »
6.1.1953	Ovacık	100.—	» »
»	Şarkikaraağaç	20.000.—	Sel »
»	Samsun	900.—	Yangın »
»	»	15	Çadır »
»	Çarşamba	700.—	» »
»	Akşehir	2.500.—	Sel »
»	Boyabat	600.—	Yangın »
7.1.1953	Elmalı	400.—	Sel »
10.1.1953	Isparta	20.000.—	» »
13.1.1953	Antakya	100	Çadır Kırıkkhan'da açıkta kalan seylâpzedeler için
21.1.1953	Rize	100.—	Yangın dolayısıyla
»	Karadeniz Ereğli	500.—	» »
24.1.1953	Alanya	600.—	» ve sel dol.
26.1.1953	Akşehir	5.950.—	Sel »
»	Çarşamba	500.—	Yangın »
»	Ankara Şubemize	20.000.—	Aşevi yardımı
»	Burdur »	1.000.—	» »
27.1.1953	Fethiye	400.—	Sel »
»	Köyceğiz	800.—	» »
30.1.1953	Samandağ	200.—	Yangın »
2.2.1953	Cide	900.—	» »
3.2.1953	Tavas	15	Çadır Heyelân »
4.2.1953	Maçka	1.100.—	Şiddetli fırtınadan evleri yıkılanlara
6.2.1953	Muğla	10	Çadır Heyelân dolayısıyla
7.2.1953	Istanbul	5.000.—	Yabancı uyruklu mültecilere

12.2.1953	Tarsus	1.800.—	Sel dolayısıyla
12.2.1953	Pazar	900.—	Yangın »
»	Antakya	200 Çadır	Sel »
13.2.1953	Kırıkhan	5.000.—	» »
»	Reyhanlı	5.000.—	» »
»	Altınözü	5.000.—	» »
»	Antalya	7.000.—	» »
16.2.1953	Hopa	150.—	Yangın »
»	Şavşat	100.—	» »
18.2.1953	Bursa	2.000.—	Aşevine yardım
»	Aksaray	35 battaniye	Aksaray hastanesine
»	Adana	2.000.—	Sel dolayısıyla
18.2.1953	Ankara	72 caket	Yıldırım Bayazıt
		72 pantolon	Orta okulundaki
		144 don	yoksul talebelere
		144 gömlek	
19.2.1953	İlgın	650.—	Sel dolayısıyla
»	Antakya	10.000.—	Sel »
20.2.1953	Çocuk Esirgeme Kurumu	7.014 metre	Kaput bezi Keçi-ören Çocuk Yuvasına
23.2.1953	Mersin	15 Çadır	Heyelân dolayısıyla
»	Tarsus	5.000.—	Sel dolayısıyla
»	»	100 Çadır	» »
24.2.1953	Serik	200.—	» »
»	Karamürsel	100.—	Yangın »
25.2.1953	Bulancak	100.—	» »
»	Kandıra	50.—	» »
»	Azdavay	100.—	» »
3.3.1953	Silivri	100.—	» »
5.3.1953	İran zelzele felâketzedelerine	10.000.—	Zelzele »
9.3.1953	Turgut Reis İlk Okulundaki yoksul talebelere	200 metre basma	
»	Demirköy	300 metre Kaputbezi	
19.3.1953	Balıkesir ve Çanakkale zezele felâketzedelerine yapılan yardımlar (Muhasebede)	200.—	Yangın dolayısıyla
»	Abana	200.—	Yangın dolayısıyla
19.3.1953	Kemâliye	350.—	Sel »
20.3.1953	Gediz	1.200.—	Yangın »
24.3.1953	Pasinler	100.—	Bir aileye yiyecek yardımı
»	Akseki	250.—	Heyelân dolayısıyla

»	Alaçam	100.—	Yangın »
»	Kığı	100.—	Çığ felâketine maruz kalan bir aileye
27.3.1953	Türk Hemşireler Derneğine	2.150.—	
30.3.1953	Bitlis	100.—	Sel dolayısıyla
»	Bismil	200.—	Yangın »
2.4.1953	Bolvadin	20 çadır	Sel »
»	Bursa	3.00.—	Aşevine
»	Burdur	1.500.—	Sel dolayısıyla
7.4.1953	Fındıklı	100.—	Yangın »
10.4.1953	Zile	250.—	İki bacağı kesik bir mâlûle araba alınmak üzere
»	Şebinkarahisar	100.—	Yangın »
17.4.1953	Rize	100.—	» »
»	Alaçam	200.—	» »
21.4.1953	Çarşamba	450.—	» »
22.4.1953	Çayeli	100.—	» »
24.4.1953	Kulp	100.—	Sel »
»	Gediz	200.—	Yangın »
4.5.1953	Haymana	100.—	» »
»	Savur	400.—	Sel »
12.5.1953	Gediz	50.—	Bir aileye yiyecek yardımı
13.5.1953	Kızılcahamam	100.—	Sel dolayısıyla

Felâkete Uğrayanların Ümidi

Kızılayın Yardımındadır.

BALIKESİR — ÇANAKKALE ZELZELESİ DOLAYISILE [DIŞ MEMLEKETLERDEN ALINAN
AYNI BAĞIŞLAR

Yardımlı yapan	MUHTELİF İLÂÇ						Çadır adet	Battaniye adet	Giyecek ve yiyecek Baiya ve Sandık
	Sancık	Adet	Şişe	Kg. Tablet	Kapsül	Kutu			
Almanya	3								
Amerika			367		10.000	100		10.000	
Avusturya							12		
Danimarka	20								
Fransa								150	
İsrail	1		1.200					1.000	6
İsveç	22	1000	12.300						
İrlanda			2.316	55.000					
İsviçre			224						
Irak								100	
İngiltere	29		17.400	315.000			60		
Hollanda			1.240	100	20.000				
Kanada	20								
Yunanistan	4		1.001				3		25
Unicef								1.200	
	99	1000	36.048	100	390.000	10.000	100	75	12.450
									31

Not :

Yunanistan'dan ve Arjantin'den gelip zelzele bölgesinde hizmet gören Sağlık ekiplerinin beraberlerinde getirdikleri yardım eşyalarının tevzii bizzat kendileri tarafından yapılmıştır.

Kızılay Umumî Merkezinden Balıkesir — Çanakkale depremi dolayısıyla yapılan yardımların icmalî

	Balıkesire		Çanakkale'ye		Yekûm		Kıymeti Lira
İlk imdat masrafları için para (5.000 Lirası Ankara Şubemiz- dendir)	37.000.— Lira		131.000.— lira		68.000.— lira		68.000.—
Çadır	4.432	adet	3.146	adet	7.578	adet	2.296.200.—
» (Ziraat Bankası, P. T. T. Adalet Vekâleti)					76	»	
Battaniye	1.450	»	550	»	2.000	»	40.000.—
Kilim	40	»	60	»	100	»	2.000.—
Gemici teneri	—		300	»	300	»	900.—
Giyecek Eşya:							
Çamaşır	1.800	kat	2.600	takım	4.400	takım	19.800.—
Manto	250	adet	500	adet	750	adet	11.250.—
Palto	250	»	500	»	750	»	11.250.—
Kadın kazağı	250	»	500	»	750	»	3.750.—
Kadın Çorabı	250	çift	500	çift	750	çift	2.250.—
Çocuk kazağı	400	adet	650	adet	1.050	adet	4.200.—
Erkek çorabı	550	çift	1.100	çift	1.650	çift	1.650.—
Sihhi yardım :							
100 er yataklı seyyar hastane (Deprem bölgesi ihtiyacı için)	1	takım	1	takım	2	takım	30.000.—
İlk Yardım ilaç ve tıbbî mâlzeme					2	sandık	200.—
Çeşitli ilk yardım ilaçları					5	sandık	500.—
Çeşitli ilk yardım tıbbî mâlzemesi					5	sandık	500.—
Ultraseptil					6.000	tablet	600.—
Penicillin					500	şişe	500.—
Ambulans					1	adet	12.500.—
							2.506.050.—

CEMİYETİMİZCE YAPILAN YARDIMLARA KARŞI ALDIĞIMIZ TEŞEKKÜR MEKTUPLARI

RİZE YÜKSEK TAHSİL ÖĞRENCİLERİNE
YARDIM DERNEĞİ
Anafartalar, Papatya
sokak No. 18
Sayı : 267

Ankara; 16.4.1953

Kızılay Genel Başkanlığı
Yüksek Katına

İmkânsızlık içinde dahi okumak için çırpınan fakir, fakat istidatlı memleket çocuklarına, kış mevsiminin üzücü tesirinden korumak için, Derneğiniz vasıtasıyla yapmış olduğunuz lütufkâr yardımınız bizleri fazlasıyla müte-hassis etmiştir. Temiz insanlık hislerinden mülhem olan bu fevkalâde cömert yardımlarımızdan dolayı Derneğimiz mensuplarımızın şükranlarını saygılarımızla arz ve kabulünü rica ederiz.

Yönetim Kurulu Başkanı
(Hilmi Arer)

Türkiye Kızılay Cemiyeti
Umumî Merkez Reisliğine
ANKARA

28 Nisan 1953

Sayın Bay,

Türkiye Kızılay Cemiyetinin, Mültecilerin iskânı işlerinde kullanılmak üzere Dünya Kiliseleri Birliğine hediye etmiş olduğu 5.000 liranın şükranla karşılandığını saygılarımızla arz ederiz.

Kızılayın ve Türk Hükûmetinin mültecilere karşı göstermekte oldukları alâkanın bir nişanesi olan bu teveccüh bizi çok memnun etmiştir.

Sizi temin etmek isteriz ki maksadımıza erişebilmek için son gayretimizle çalışmaktayız. Bu güne kadar on kişiyi iskân etmiş bulunuyoruz. Bunlar kısmen ailedirler.

Ecnebi memleketlere göndermiş olduğumuz dosyalara karşılık olarak; Kanada, Birleşik Amerika ve Brezilyadan vizeler gelmektedir.

Zaman zaman faaliyetlerimiz hakkında size rapor göndereceğiz.

İşlerinizdeki muaffakiyetlerinizi duymaktan bahtiyarız.

Bu bağıştan ve göstermekte oldukları diğer yardımlardan dolayı Umumî Merkezimize teşekkürlerimizin iblâğını ve şefkat işlerinde dualarımızın daima sizinle olduklarını arz ederiz.

Derin Saygılarımızla,

DÜNYA KİLİSELERİ BİRLİĞİ MÜMESSİLİ
June Stoll

HACILARIMIZA YARDIM İÇİN 1952 SENESİNDE GÖNDERİLEN KIZILAY SİHHİ EKİBİNİN PROTOKOL DEFTERİNE YAZILAN HATİRALARDAN BÂZILARI

Suriye Veziri Cevad El Murabit tarafından protokol defterinin 8 inci sahife sayı 63 de yazdığı arapça yazısının türkçe tercümesi:

12/Eylül/952

Türk hacılarının sıhhî karagâhını Muhammet Emin Necip bey refakatinde ziyaret ettim. Bütün islam hastalarına gösterilen fevkâlade alâkadan dolayı kendilerine teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

VEZİR SURİYE EL MUVAFFIZ
CEVAT EL MURABIT.

EMEKLİ DEFTERDAR ZEYNEL ABİDİN'İN YAZDIĞI YAZI

Kırk, elli yıldır takdîrkâr ve hizmetkârı olduğum Kızılayın bu hac yılında yakından gördüğüm ve şefkat ve samimi yardımına mazhar olduğum kıymetli ekibine memleketten çok uzak bir köşede teşekkür ve minnetlerimi sunarken memleket evlâtlarında bu hayırlı ve insanî müesseseye daima zahir olmalarını tavsiye ederim.

8/9/952
Emekli Defterdar
Zeynel Abidin

Dr. HAMZA NASIR "İSTANBUL" IIinci DAHİLİYE KLİNİĞİ FAHRİ ASİSTANI" HALEN SUUDİ ARABİSTAN CİDDE HASTAHANESİ BAŞTABİB MUAVİNİ'NİN YAZISI

Sayın Kızılay Ekip Başkanı M. Hayri beyle tanıştım; insanî ve hayrî olan vazifesini çok ihtimamla ifa ettiklerini, bilhassa Türk Hacılarının yardımlarına koştüğünü ve müteaddit defalar bir çok hastaların hayatlarını kurtardığını gözümle müşahade ettim; kendilerini yüksek tıp mesleki namına sonsuz teşekkürlerimi taktim etmeyi bir vecibe addederim.

Dr. Hamza Nasır

TÜRKİYE CİDDE ELÇİLİĞİ MASLAHATGÜZARININ YAZDIĞI YAZI

Kızılay ekibinin Cidde seyyahati [münasebetiyle tanışmak şerefi ile mübahi olduğum Fahri Başkan Sayın Bay Hayri Akyüz'ün hacılara, bil-

hassa Türk hacılarına karşı göstermekten bir an fariğ olmadığı hizmetlerinden, ve fedakârane çalışmalarından dolayı şayanı tebrik ve takdir olduğunu söylemekle büyük bir gurur ve sevinç duymaktayım.

19/9/952

CİDDE

Kadri

HAŞİMİ ÜRDÜN SEFİRİ ALİ SEYDUN'UN HATIRA DEFTERİNE
YAZDIĞI ARAPÇANIN TÜRKÇESİ
EL HİLALİL AHMER

CİDDE

19/9/952

Kendi hacılarının sıhhi durumları ile alâkadar olmak üzere 1371 Hac yılı dolayısıyla Hicaza muvasalat eden Türk Sıhhiye Heyetine teşekküratımı takdim ederim. Bahusus heyet reisi Hayri Akyüz, Başhekim Dr. Kemal Özören ve emrazı dahiliye mütehassısı Dr. Saim Bey Bengiserb.

Musabı olduğum romatizma hastalığmdan ötürü gerek Kemal bey ve gerekse Saim bey beni muayene ve tedavi ettiler; bu hastalıktan şifayap olmağım hususunda borçluyum; beni son derece bizar eden ve yoran zafiyet ve bitkinlikten tahlisi giriban etmek hususunda medyunum. Kendileride iyi tetkik ve teşhisi maraz ile gerekli ilâçların seçilmesinde gösterdikleri hazakat ve başarıdan dolayı kendilerine teşekkür ederken insanlığın hizmetinde devemli başarı temenni ederim.

Bahusus hangi şehir ve memleketten gelirse gelsin bu ekibin: İslâm hastalarının tedavilerinde gösterdikleri alâkaya teşekkür ve takdir etmeksizin geçemiyeceğim.

Gerek resmi makamlar ve gerekse gayri resmi eşhas umumiyetle bu heyeti ve fedakârlığını methü sena ede ede bitiremiyorlar.

HAŞİMİ ÜRDÜN SEFİRİ
ALİ SEYDU

Gençlik Kızılayı, Çocuklarımızın Sosyal

Yardım ve Hayırseverlik Kaynağıdır.

FOTOĞRAFLA ÇALIŞMALARIMIZ

Balıkesir - Çanakkale zelzele felaketzedelerine yardım mevzuunda 17 Nisan 1953 tarihinde Sayın Cumhurreisinin riyaasetinde Kızılay'da yapılan toplantı

GENÇ KIZLAR

Meslek seçerken en güzel meslek olan

HEMŞİRELİĞİ

Seçiniz!

Çünkü kızlar için en şerefli ve

zevkli meslek hemşireliktir.

75 ci YILDÖNÜMÜ DOLAYISİLE ŞUBELERİMİZİN FAALİYETLERİ

Eskişehir

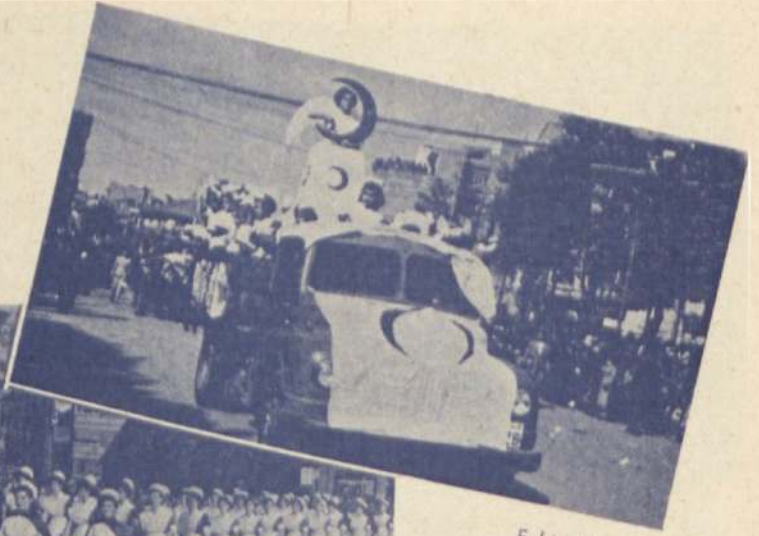
Ödemiş

Kocaeli

Erzurum

Eskişehir

Eminönü

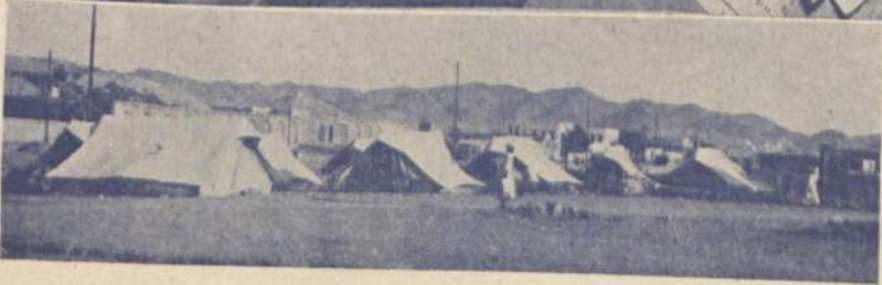
Samsun

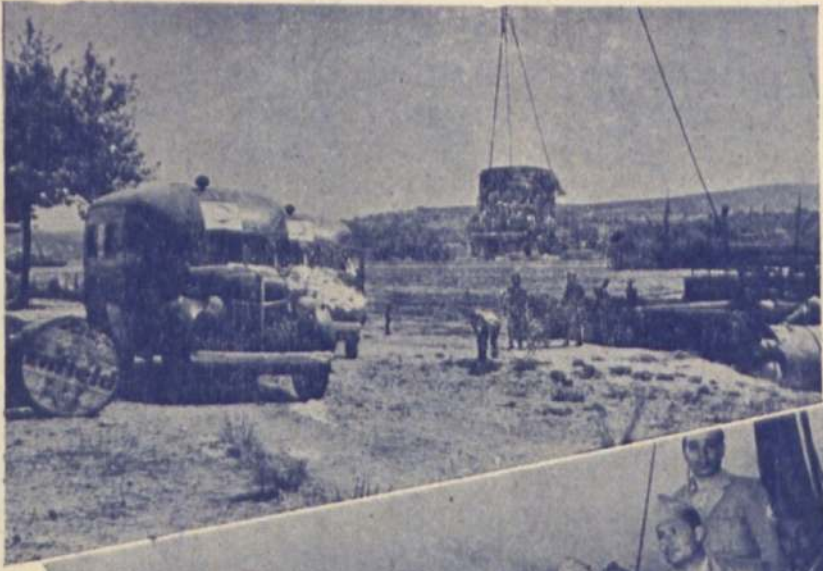
Manisa

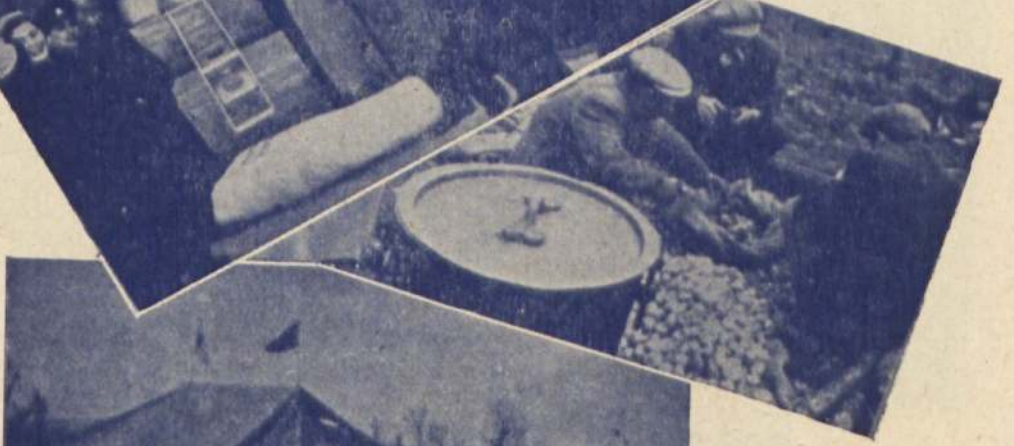
Mersin

Hicaz Sıhhi Ekibimiz ile Kore Esir mübadelesi işinde çalışan mümessilimiz.

Kızılayın Hacca Gönderdiği Sıhhi Yardım Heyeti

Balıkesir — Çanakkale zelzelesinde yurt içinden ve dışından yapılan yardımlar

Balıkesir - Çanakkale zelzelesine ait bazı fotoğraflar

TIP HABERLERİ

SEYYAR KANSER KLİNİĞİ

The Louisville Courier - Journal Mecmuasından

Yazan: Marion W. Flexner

Tedavi edilmek üzere büyük şehirlere seyahat edemiyen kimselere hizmet etmek maksadiyle Amerikadaki Kentucky eyaleti Amerika Birleşik Devletlerinde ilk defa olarak bir seyyar kanser kliniği meydana getirmiştir.

1947 son baharından beri bu seyyar kanser kliniği Kentucky eyaletinin köylerini ayda iki defa ziyaret etmektedir. 1947 yılında Amerikan Kanser Cemiyetinin Kentucky'deki branşı ve Amerikan Sağlık teşkilâtı bu eyaletin köylerinde hastalığı teşhis ve tedavi etmek imkânlarının azlığını nazarı itibara alarak bir seyyar kanser kliniği meydana getirmeye karar vermişlerdir. Amerikan Kanser Cemiyetinin yardımı ile bir araba ve mahdut bir miktar personel temin edilmiştir. Personelin maaşları Kanser Cemiyeti tarafından verilmektedir. Kuruluşundan beri geçen 4 yıl zarfında bu seyyar klinik 53 köye hizmetlerde bulunmuştur. Bir çok doktor, hastabakıcı, ve diğer birçok kimseler bu seyyar kanser kliniğine gönüllü olarak yardım etmekte ve halkın başlılarıyla devamlı surette desteklenmektedir.

ANASÜTÜNDEKİ BAKIR

Bakır ezelden beri insan vücuduna lüzumlu gıdalar arasında yer almıştır. Vücudun her tarafına yayılmış bulunan bakır en fazla sinir sistemi ile karaciğerde toplanmıştır. Vücutta mevcut bakır miktarı 100 ile 150 miligram civarındadır. Bakırın metabolizmadaki rolü hakkında henüz tam bir malûmat mevcut değilse de bunun bio - kimyevi ameliyelerle ilgisi olduğu tahmin edilmektedir.

Bakır bilhassa büyüme çağında vücuda çok lüzumludur. Millî tetkik konseyi yiyecek ve gıda hey'etinin 1942 yılı raporunda büyüklerin günlük bakır ihtiyacının 0.1 ilâ 0.2 miligram kadar olduğu küçük çocukların ise vücut ağırlıklarının her kilosu için 0,05 miligram bakıra ihtiyaçları olduğu bildirilmiş ve bakıra demirin onda biri kadar ihtiyaç olduğu ilâve edilmiştir.

İnek sütünde kâfi miktar bakır mevcut olmadığı için yalnız inek sütü verilen çocukların kanlarında bakır eksikliği müşahade edilmiştir.

Ana sütünde mevcut bakır miktarı hakkında geçenlerde Danimarka'da S. Munch Peterson tarafından yapılan tecrübeler neticesinde bir çok fay-

dalı bilgiler elde edilmiştir. Bir doğum hastanesindeki anneler üzerinde yapılan bu tecrübelerden ana sütünde, inek sütündekinden daha fazla bakır mevcut olduğu görülmüştür.

İnsan sütünde ineklerinkinden daha fazla bakır bulunması ve bu mikdarın devamlı muhafazasını temin eden bir mekanizmanın mevcudiyeti bakırın metabolizmadaki ehemmiyetine işaret etmektedir. Ana sütünden gayri sütlerle beslenen çocukların bakır ihtiyacı her zaman hatırdan tutulmalıdır.

Tuz pehrizi yapan hastalar için yeni bir ilaç:

Tansiyon yüksekliği, kalp, böbrek veya karaciğerden muzdarip hastaların faydalanabilecekleri Resodec isimli yeni bir ilaç keşfedilmiştir.

İnsan vücudundaki tuz fazla suyun kanda toplanarak hasta organları tazyik etmesine sebebiyet vermektedir. Resodec, bir insanın yediği bütün yiyeceklerdeki tuzun yarısını atarak vücutta toplanan su miktarının azalmasını sağlamaktadır. Bu yeni ilacı tecrübe eden doktorlara göre, hiç tuz yiyemiyen hastalar bile bu ilâktan faydalanabileceklerdir.

Amerika'da Smith ve Kline Laboratuvarları tarafından tekemmül ettirilmiş olan Resodec ağızdan alınmakla ve hiç bir menfi tesir yapmamaktadır.

* * *

Ameliyat sonrası ızdırabını hafifleten yeni bir tedavi usulü :

George Washington hastanesi doktorları ameliyattan sonra hasıl olan sancıların önüne geçmek için yeni bir usul meydana getirmişlerdir. Ameliyattan sonra orta kalmılıkta bir makarna kalmılığında olan plâstik tüplerin uçları hastanın ameliyat yerine konmaktadır. Açıkta kalan uçlarından da ızdırabı uyuşturan Prokain zerkedilmektedir.

Bu usulün tatbik edildiği hastalar ızdıraplarının 10 dakika sonra hafiflediğini bildirmekte ve sonradan hiç bir nahoş tesir duymadıklarını söylemektedirler. Bu usul sayesinde hastalarda çok defa ızdırabı hafifletmek için yapılan morfin ve diğer uyuşturucu iğnelerin acısından da kurtulmuş olmaktadır.

VUCUDUMUZDAKİ YEDİ FABRİKAYA LÜZUMLU MALZEME

İnsanı yaşatan ruh ile kandır. Bunlar sıkıfıkı olarak birleştikçe hayat devam eder. Bunlardan herhangi biri hastalanırsa vücudumuzda bozukluk husule gelir. Herhangi biri diğerinden ayrılırsa hayat söner.

Bu cihetle ruh ile kanı sağlam olarak birbirleriyle her zaman perçinlemek, hasta etmemek gerektir.

Cenabı Allah insanlara bahsettiği bu ulu kuvvet kaynaklarını, tabiat kudretlerini idare için başlıca 7 cihaz, daha doğrusu fabrika kurmuştur.

Bunların birincisi kafamızın içinde bulunan beyin, ve beyincikle bir takım cevherlerle ensemizden ta aşağıya kadar uzanan (murdarilik) den meydana gelen sinir merkezleri.

2 — Kalb, 3 — Akciğerler, 4 — Karaciğer, 5 — Böbrekler, 6 — Mide, 7 — Bağırsaklardır.

Hayatımızın, yaşamamızın temel taşları ve en önemli olan bu cihazları, fabrikaları, hareket ettirmek, hakkiyle işleterek mahsul almak için başlıca yedi türlü malzeme ve gıda lâzımdır.

1 — Temiz hava, 2 — Saf su, 3 — Unlu, taneli hububat, 4 — Yağlı maddeler, 5 — Şekerli cevherler, 6 — Etli sebzeler, 7 — Meyvelerdir.

İnsanların yaptıkları makineleri, fabrikaları işletmek için de 7 çeşit madde lâzımdır: Odun, kömür, gaz, benzin, yağ, su ve elektriktir. Bunlar lüzumu kadar fabrikalarda sarfolmazsa randıman vermez, mahsul yetiştiremez, nihayet fabrika paslanır, durur, mahvolur.

İnsanların vücutlerinde bulunan 7 fabrika, yukarıya sıraladığım erzakı, maddeleri saf ve bereketli olarak alırlarsa, çok mahsul verirler. Büyük işler görürler. Hiçbir hastalığa yakalanmazlar, sapaşğlam olurlar. Eğer arzettığım gıdaları eksik alırlarsa, makineler sağlam iş görmezler. Gıdasızlık devam ederse umumî zayıflık, kansızlık, ruhta sıkıntı başlar. Mukavemetsiz, dayanıksız düşecek olan vücutlerimizde çeşit çeşit hastalıklar husule gelir. Verem hastalıkları baş gösterir. İnsanda işsizlik züğürtlük ve hoşnutsuzluk zuhur eder.

* * *

Söylemeye hacet görmem ki, bu gıdalardan en önemlileri saf hava ve sularıdır. Bereket versin ki bunlar da (Allah vergisi ve nimeti!) oldukları için bedavadır.

Tanrımıza şükretmeliyiz ki bunlar (insan vergisi!)nden şimdilik kurtulmuşlardır! Bundan sonra en ehemmiyetli gıdalardan ikincisi unlu maddelerle yağlı, şekerli cevherlerdir.

Üçüncü derecede önemli olan yaş ve kuru sebzelere, etlere ve meyvelere de halkımız çok ilgilidir. Bunlar pahalı olmakta devam ederse balkın yüzü gülmiyecektir. Umumî sağlığa çok tesir edecektir.

Vücudümüze pek lüzumlu olan 12 madeni ve çeşitli vitaminleri alamıyan halkın hastalıkları artacaktır.

Bu cihetle ne yaparsak yapalım, insanlara lâzım olan 7 türlü yiyeceği ve fabrikalara lüzumu bulunan 7 maddeyi çoğaltalım, ucuzlatalım.

MAFSAL ROMATİZMASINA KARŞI YENİ İLÂÇ BULUNDU

YENİ İLÂÇ İLE TEDAVİ EDİLEN SEKSENBİR HASTADAN YETMİŞYEDİSİ TAMAMEN KAT'İ SURETTE ŞİFA BULDU

Londra, 11 (Nafen) — ««The Lancet» mecmuasında bildirildiğine göre, mafsal romatizmasından mustarip bulunan hastaların ağrılarını hafifletmek için bir ilâç keşfedilmiştir. Butazolidine isimindeki ilâç acieleye zerke edilerek tatbik edilmektedir.

Glasgow Kraliyet hastahanesinde 81 hastayı tedavi eden Dr. J. P. Currie, müsbet neticeler aldığını bildirmiştir. Bunların içinde yalnız dört hastaya ilâcın tesir etmediği müşahade edilmiştir.

ROMATİZMALILAR İÇİN YENİ BİR ÜMİT

YENİ USUL SAYESİNDE BOL MİKTARDA CORTİSONE ELDE EDİLEBİLECEK Mİ ?

Londra, 15 (Nafen) — İngiliz ilim adamları harika ilâç Cortisone'u, Doğu Afrikada yetişen bir nebattan imâl etmeye muvaffak olmuşlardır. Eğer bu usul sayesinde Cortisone ilâcı bol miktarda imâl edilirse, milyonlarca romatizmalı hasta için yeni bir ümit doğmuş olacaktır. Zira Cortisone öküzün safrasından meydana getirildiği için, az bir miktar temin edilebilmesi için 80.000 öküz ihtiyacı vardır.

İngiliz Tıbbi Araştırma Konseyinden Sir John Taylor'un bildirdiğine göre, bu keşif halen yeni olduğundan Cortisone ilâcının bu nebattan meydana getirmek için 20 kimyevi ameliye yapılmaktadır.

SUN'İ KALP

Kalb vazifesini gören ve hasta kalbin ameliyatı esnasında vücudu canlı tutan bir alet Amerika'da imâl edilmiştir. Bu alet insanlarda henüz kullanılmamakla beraber, laboratuvarında 46 dakika süren bir ameliyat esnasında hayvanları canlı olarak muhafaza etmiştir. Tecrübeler için kullanılan bu hayvancıkların ameliyattan sonra gayet sıhhatli oldukları görülmüştür. Sun'î kalb, insanlarda kullanılmak üzere tekâmül ettirildiği takdirde, romatizma veya başka bir hastalık neticesinde hastalanmış kalplere evvelce imkânsız olan ameliyatlara yapılması kabil olacaktır. Sun'î kalb davul şeklinde uzun bir silindirdir. Bir pompa takımı ve kan miktarı ile pompaların süratini tanzim eden bir elektronik idare tertibatından meydana gelmiştir.

KALIN BAĞIRSAK İLTİHABI

Kalın bağırsak iltihabı ağrılar ve aptes bozukluğu ile anlaşılır. Bunun sorumlusu, colibacille, denilen mikroptur. Vücudun umumî durumu ve ya kan dolaşımı intizamını kaybettiği zaman, veya peklik, ve müşhil ifratı gibi sebeplerle kalın bağırsak zarı, zedelendiği zaman, bu mikroplar kalın bağırsağa gelip yerleşirler. Kalın bağırsak iltihabı, bazan diğer mikroplar dan veya zehirlenmelerden de olur. Şuna dikkat etmeli ki, kolibasil mikrobu, yalnız kalın bağırsağın üst kısmına yerleşir. Bazan böbrek ve safra yollarına da geçer.

Şiddetli kalın bağırsak iltihabı bazan feci krizler yapar, başlaması ani olur. Aptes evvelâ basit ishalimsi, sonra sümüklü, bazan kanlı olur.

Umumi durum bozulur, hasta ziyade yorgunluk ve zaaf duyar. Kusma sık olur. tansiyon düşer, âraz o derece şiddetli olur ki, cerrahi müdahaleyi icab ettiren bir hastalık sanılır ve derhal doktor çağırılır. Bu araz bir kaç günde azalır, fakat yerini ağrıya bırakır, vahimleştiği nadirdir.

Eskimiş bağırsak iltihabı, çeşitli rahatsızlıklar yapar: Ağrılar, daimi bir ağırlık, acıma veya sancı şeklinde olur. Meydana çıkması bazı gıdalardan,

ayakta durma, ve çalışmadan olur. Bu hastalar, bazan müzmin ishalleri olur. İshalleri, sabah veya yemekten sonra gelir. Apdestler, su gibi veya hamurlu olur. Vahim hallerde cerehatli, sümüklü, veya kanlı olur. Karın genel olarak çekkin (mütekallis) dir. Elle yoklandığında sağda göbeğin altında kalın bağırsağın gazdan gerilmiş, gürültülü ve hassas olduğu görülür. Solda iltihaplı kısım, hareketli, ağrılı, ve ip gibi gergindir. Çoklarında ishal ve kabız münavebe ile olur. Karın ağrıları, krizli olur. Kusma ve çeşitli fenalıklarla beraber olur. Krizi ishal takip ederse nisbi sükunet gelir.

Genel durumdaki akisleri, hastaya göre değişir. Bazılarının fiziki durumları iyidir. Bazıları yorgunluk, halsizlik, kansızlık gibi müzmin zehirlenme halleri gösterirler. Hararet yükselir. 38, 39 a çıkar, bu hastalar sağlık itibariyle kararsız olup, diğer araz da gösterirler; astım krizleri, kalp vuruşlarının bozulması, göğüs anjiniini andıran kalp ağrıları gibi. Bazan baş ağrısıyla beraber sinir rahatsızlıkları, baş dönmesi ve onu takiben bir baygınlık gelir. Bütün bunlar kalın bağırsaktaki iltihapla ilgili olup, o tedavi edilince hepsi geçer. Hastanın sorgulanması, ve muayenesinden başka, radiografik muayenesi de faydalı olur. Bunun için hasta, bir gün evvelden aç bırakılır, lavman yapılarak içi boşaltılır. Sonra bağırsağın klişede görünmesi için, baryte denilen kesif bir mayı az tazyikle sırmğa edilir. Lavmanın seyri, radyoskopî ile takip edilir. Ve muhtelif köşelerden klişeler alınır. Bu etüdü tam olması için, hastaya baryteli et suyu içirilir, ve ertesi gün yemek kalın bağırsağa geldiği zaman klişeler alınır. İlsak kenarlarını parça parça kesif ve hafif gösterir. Bazı defa gayri tabiiyet görülür. Bağırsak bağlarının gevşekliği neticesi düşüklük gibi. Bu hal iltihabın teşekkülüne sebep olmuştur.

Bu hastalık gebe kadımlarla karaciğeri az çalışan çocuklarda olur.

Lohusalık hali kadını, çeşitli kolibasıl hadiselerine müsbet kılar. Bu hadiseler, genel olarak gebelikte patlak verir, doğumdan sonra da olabilir. Gebe kadınlarda böbreklerde ihtilât yapabilir. O zaman çok vahimleşir, bilhassa karaciğer yetersizliği sebebiyle hususi gıda rejimi takip eben çocuklarda olur. Çocuğun büyümesine engel olur. Çocuğun yüzü sarıdır. Apdesti kokulu ishal ve peklik münavebeli, idrarı az, koyu renkli, bazan albüminli olur. Bülüğa erince geçerse de sonradan tekrar gelebilir.

İhtilâtları, kolibasilin kana karışarak böbrek ve idrar yollarını hasta etmesidir. Bu hal tedavisiz kaldığı veya iyi tedavi görmediği zaman olur. Onun için en küçük arazda dahi ihmal edilmemelidir.

TEDAVİ

Önce gıda rejimi, sonra genel sağlık korumu ve istirahat gelir. Şiddetli şekilleri yatak istirahati ve karın sıcak örtülerle sarılması icab eder. Sulu gıdalar, 24 saat pirinç suyu verilir. Tekrar gıdaya başlama ihtiyatlı olur. Yağsız çorba, iyi pişmiş kuskus, şeker, sonra yoğurt, peksimet, taze tereyağı, ayva hılasası, yaban mersini kompostosu, haba sonra hastanın süte, nişastaya tahammülü yoklanır. Eğer suyu azaltmak lâzımsa tuzlu veya şekerli serom sırmğa edilir. Şiddetli ağrılar için, afyon veya belladon verilir. Bir taraftan da iltihapla mücadele için sülfamidler verilir. müzmin hallerde gıda meselesi önemlidir. Rejim bağırsağı tahriş etmemeli, yetersiz de olma-

malı, ve muvazeneli olmalı. Aynı zamanda aptes tahlillerine ve hastanın reaksiyonlarına göre değiştirilmelidir. Permanganate, collargol, blue de methylene veya nitrate d'argent ile büyük lavajlar, mikrop mücadelesinde iyi neticeler verir. Fizik tedavisi, diyatermi, ve infra — rouge ışınlar, ağrıları teskin eder, kaplıca tedavileri de çok defa iyi tesir gösterir.

Gueir'den
Çeviren: Faruk Efe

AMÂ BİR KIZ İDAM OLUNAN BİR KATİLİN GÖZİLE GÖRÜYOR

EVVELCE PEK MERHAMETLİ OLAN GENÇ KIZ, GÖZLERİ AÇILINCA SİNİRLİ VE ZALİM OLMAĞA BAŞLAMIS

Londra, 17 (Nafen) — Fransa'da doğuştan kör olan 16 yaşındaki bir kıza, idam edilen bir katilin gözleri konmuş ve bu sayede genç kız görmeye başlamıştır. Londra'da intişar etmekte olan «Prediction» adlı dergi bu mevzudan bahsetmekte ve böyle bir göz ameliyatı yapılan Jeannette'in başından geçenleri anlatmaktadır:

Göz ameliyatı yapıldıktan ve katilin gözleri ile görmeye başladıktan sonra Jeannette'm tabiati değişmeye başlamıştır. Bu kızın harekâtını yakından takip etmiş olan doktor Tony Kunstlick'in anlattığına göre, körken hayvanları çok seven kız, görmeye başladıktan sonra hayvanlara eziyet yapmaktan hoşlanmaya başlamıştır.

Bir gün Jeannette intihar etmeye teşebbüs etmişse de güçlükle kurtarılmıştır. Halbuki kör iken böyle bir harekete tevessül ettiği görülmemiştir.

Jeannette kendisi ile görüşen doktorlara kendisine gözlerini veren katili her zaman hayalinde, rüyalarında görmekte olduğunu söylemiştir.

Nihayet bir gün gene gözükken katilin hayali kıza, ölmeden evvel doktora vermiş olduğu mektubu istemesini söylemiştir. Kız doktora bu mektuptan bahsettiği zaman doktor şaşmış fakat mektubu kıza vermiştir. Mektupta şunlar yazılı idi: «Ben katil Marcel Berthold, yaşadığım müddet zarfında kimseye hiç bir faydam olmadı. Fakat öldükten sonra gözlerimden istifade edecek bir kimsenin bulunmasını istiyorum ve onun da mesut olmasını arzu ediyorum. Böylelikle rahat öleceğim.»

Doktorun ilâve ettiğine göre, bu mektubu okuduktan sonra Jeanette'in tabiatında yeniden değişiklikler olmuş ve normale avdet etmiştir. Katili hayatında görmemiş olan kızın, doktorlara onun tam bit tarifini yapması da bunları hayretler içinde bırakmıştır.

~~~~~  
Yurdun Her Yerindeki Âfete  
Kızılay Yetiştir.  
~~~~~

İSVEÇ KIZILHAÇ TEŞKİLÂTI

GENEL DURUMU VE MİLLÎ SAVUNMA İLE ALÂKASI

KIZILHAÇ GÖNÜLLÜ KADIN TEŞKİLÂTININ MİLLÎ
SAVUNMA HİZMETİ VE EĞİTİMLERİ

İsveç Kızılhaç idaresi 1864 de kurulmuştur. Bu teşkilât kuruluşunun başındanberi millerlerarası Kızılhaç teşkilâtı ile sıkı münasebette bulunmuştur. 1945 de çıkarılan bir kararname ile İsveç Kızılhaç Milletlerarası Kızılhaç teşkilatının bir kolunu (bir halkasını) teşkil eder.

Kızılhaçın vazifesi : Hazar zamanında memleketin sıhhi durumunu tekâmüle ulaştırmak için faaliyet sarfetmek, seferde Millî Savunma ve sivil Savunmada tatbiki olarak sıhhi hizmetlere yardım etmektir.

Bunlardan başka Kızılhaç hazar zamanında, insanî maksatlar ve Milletlerarası anlaşmalar için propagandasını inkişaf ettirir.

İsveç Kızılhaçının Kuruluşu : İsveç Kızılhaç İdaresi başında kıral tarafından tayin olunan bir reis bulunur. Cemiyetin idaresi yüksek idare kurulu tarafından sağlanır. Bu idare azaları idarenin yıllık toplantılarında tayin olunur. Bu yüksek idarenin işleri (*yardımcı faal komite*) tarafından görülür. Bu yardımcı faal komitede aza olarak Askeri Savunmadan, Sivil Savunmadan, sağlık idaresinden, ve gönüllü sağlık hizmeti komiseri v.s. gibi temsilciler bulunur.

Bu komiser (Genel komiser) seferberlikte ve harp halinde kızılhaç tarafından millî savunma emrine verilecek gönüllü sağlık personeleleriyle Sivil savunma emrine tahsis olunacakların müfettişidir.

İsveç Kızılhaç teşkilatının konusu : Bundan evvel bahsolunan teşkilât gibi Kızılhaç teşkilâtı da Memleketin ve askeri bölge Komutanlıklarının bölgelerine göre, bölgeler halinde teşkilatlandırılmıştır.

Bölge kızılhaç teşkilatı kendi Kızılhaç teşkilat idaresine (mahalli) sahip olmakla beraber bunların İdare merkezinde mahalli askeri komutanlık temsilcisi de bulunur. Bu bölgeler askeri bölgeler gibi tali bölgelere ayrılırlar. Bu tali bölgelerin de özel kızılhaç idare teşkilatı mevcuttur. Bölgelerde evvelce bildirilen teşkilatlarda olduğu gibi (Kızılhaç Kor'u) Kızılhaç idaresinin faal vazifesini görür.

Kızılhaç Personelleri :

Erkek hasta bakıcılar

Kadın hasta bakıcı (yardımcılar) adını alırlar.

Seferberlik hazırlığında ve seferde gerek erkek ve gerek kadın hasta

bakıcılar ayrı ayrı (muhtelif) sıhhi hizmetler görürler. Bunlar sefer hizmetlerini Milli Savunma ve Sivil Savunma müesseselerinde yaparlar.

Gönüllü olan bu teşkilata mensup (Kızılhaç Kor'u mensupları) seferde kendilerine tevdi edilecek hizmeti kabul edeceklerine dair bir mukavelename imzalarlar.

Bundan başka (Kızılhaç Kor'u) na girmek istemiyen kurs görmüş hastabakıcı kadınlar da harpte gönüllü olarak sıhhi hizmette kullanılmayı kabul edebilirler.

Kızılhaçın Bütçesi :

Kızılhaçın bütçe fonu bağışlar ve vasiyetnamelerle bu idareye terk edilen para ve emvalden ibaret olmakla beraber, Kızılhaç tarafından bastırılan dergiler ve kitaplar, ve azaların verdikleri aidatla sağlanır.

Ayrıca Kızılhaç genel bütçeden, Kızılhaç gönüllü hizmetini genişletmek ve sivil savunma gönüllü sıhhi personelinin eğitimi maksadile bir miktar tahsisat alır. Meselâ, 1949 - 1950 bütçesinden eğitim için 20.000 kron (14.000 T.L.), ve 28.000 kron (17.000 T.L.) eğitim malzemesi için tahsisat almıştır.

KIZILAY

Sizin Teşkilâtınızdır ve Felâketzedelere

Yardım Etmek Gibi Asil İşini Devam

Ettirebilmek için, Sizin Kıymetli

Yardımaınıza Muhtaçtır

İÇTİMAİ YARDIM TERBİYESİ

Yazan: Fethi Zâfir

Geçmişte olduğu gibi bugün de milli kudretler, vatandaşların içtimai yardım hususundaki, anlayış ve teşkilâtına bağlı bulunmaktadır. Hiç şüphesiz bizde bu meselenin can damarı Kızılay Cemiyetidir. İşi bu cepheden ele alırsak, ona medenî bir görüş ve zihniyetle bağlanamaz ve bu çerçevede onun gelişmesine çalışmamız icap eder. Zira, bu Cemiyetin içtimai hayatımızdaki hizmetleri, söylediklerimizden ve ekseriyetin düşündüklerinden daha derindir. Kızılay Cemiyeti açları doyuran, tabiat felâketzedesinin imdadına koşan yardım topluluğu olmakla beraber, aynı zamanda iç hassalarımızı besleyen, feragat tarafımızı kuvvetleştiren ve böylece bizleri kup kuru maddecilikten kurtarıp hakiki insanlık vasfına ulaştıran bir terbiye müessesesidir. Bu sebeple, beşeriyetin fazilet tarafını yükseltmesinde oynadığı rol dolayısıyla Milletlerarası mahiyet almıştır. Garp dünyasında Kızılhaç mefkûresinin tohumu, aile ocaklarında ekilip bu konu içtimai hayatın her sahasında aynı ehemmiyetle ele alınarak, bir taraftan ferdin, öte yandan devletin ve nihayet dünyanın müşterek dayanışı halinde bugünkü tekâmülünü temin etmiştir. Bizde Kızılaycılık, henüz garp dünyasındaki inanç ve ehemmiyetini idrâk etmiş bir seviyede olmadığını itiraf etmek mecburiyetindeyiz.

Bu cemiyetin mevcudiyetini, bir çok şehir ve kasabalarımızdaki Şubeleri bir gösterişten ileri götürememiştir. Netekim Kızılayın yetmişbeşinci yıldönümü münasebetile salâhiyetli şahısların sözleri ve yayınlanan beyanname, broşürler bu cemiîli noktayı bizlere açıklamıştır. Yalnız, muayyen zamanlarda neticesiz bir istekten başka faydası olmıyan heyecanlı sözlerden ziyade, du içtimai davanın önemini kalplerimize sindirecek terbiye ve imkânları, verimli yollarda aramak mecburiyetindeyiz. Netekim 1950 tarihinde Hükûmetin içtimai yardım hususundaki görüşü, bize daha müsbet yolu işaret etmektedir. Devletin bu gibi müesseseler hakkındaki prensibi, onları hükûmet baskısından ziyade, halk hizmetlerindeki yapıcı ve feragatli çalışmalarile doğrudan doğruya vatandaşların itimadını kazanarak, onları gönül ve işbirliğine mecbur etmektir. Bundan dolayı, adeta vergi mahiyetini alan ianeleri, bu şekilden kurtararak halk isteğine bağlatmıştır. Hiç şüphesiz, mecburî yardımların kaldırılması hayır Cemiyetlerinin gelirlerinde şimdilik bir azalma göstermiştir. Fakat onlar, daha verimli eserler meydana koyarak çalışırlarsa, eskiden olduğu gibi halkın kayıtsızlığını kurtarırlar ve ruhlarındaki yardım hislerini pek âlâ harekete getirebilirler. Yapılması gerekli olan bu gibi başarılı gayretleri, garp memleketlerinde olduğu gibi, ancak muhitlerinde fikir ve seciyeleriyle tanınmış feragatli şahsiyetler temin edebilir. 1951 senesinden itibaren, Burdur bu zihniyet içinde Kızılay mef-

küresini aşılamağa başlamıştır. Sayın Valimiz Rauf İnan'ın devamlı gayretile, bu davanın kökleşmesine çalışılırken, Maarif ailesi işin şimdiye kadar olduğu gibi gösterişten kurtararak onu terbiye sahasına yaymış bulunuyor. Lise, Sanat Okulları ve İlk Okullar, bu asil davanın fedakâr mensupları halinde şehir ve köylerde aynı iman ile didinip duruyorlar. Şehrin mümessili bulunan Belediye de bu hususta maddî ve manevî müzaheretini esirgememektedir. İşte bu meşru çalışmalar sayesinde Kızılay Cemiyeti Okullarda olduğu gibi, aile yuvalarında da bir konu olarak ele alınmağa başlamıştır.

Sistemli ve devamlı çalışmalarda, mahallî ihtiyaçların gözle görülür şekilde ele alınması gayesile Aşocağı tesisi karar altına alınmıştır. Böylece hakikî muhtaçların himayesi ve dilencilikle mücadelenin başta gelen vazife olarak kabulü, ruhî terbiyemizde esaslı adımın atıldığını göstermektedir. Geçmişteki Kızılay çalışmalarının ekseriyetle parlayıp sönmesindeki sebebi onun devamlı yaşaması için meydana gelecek güçlükler ve buna ait ihtimaller gözönünde tutulmuyarak, yalnız hislerin heyecanına kapılıp alınan anî kararlarda aramamalıdır. Bizde bugün ilerisi için emniyet veren cihet bir buçuk senelik tetkik ve gayretli çalışmalara dayanılarak ve bütün engeller hesaplanmak suretile teşebbüslere geçilmesidir. Yorucu ve zaman yiyen emekler sonunda vücut bulan işlerin devam edeceğine hükmetmek daha doğrudur. Zira, zorluklar karşısında ümitleri kırılmıyan ve müşkül-lerden yılmıyan şahsiyetler elinde her düşüncenin neticelenmesi kadar tabii bir şey olamaz. İşte Burdur Kızılay Cemiyeti, sayıları az fakat azimli şahsiyetler önümüzdeki Kongrede mefkûre arkadaşlarını seçmek ve aralarına almak suretile şimdiden yeni hamlelere hazırlanıyorlar. Bu ruhla vücut bulan Cemiyetten hayırlı işler beklemek elbetteki hakkımızdır. Bu hususta 1950 — 1951, 1951 — 1952 yılları ile 75 inci yıl dönüm tablosu bize kâfi fikir vermektedir.

1950 — 1951	838	lira
1951 — 1952	2.735	»
75 inci yıldönümü hasılatı	6.081	lira

Milletimizin öz mayası olan merhamet hislerini harekete geçirmek ve bu asil hasletlerini istismarcı zümrelerin elinden kurtarmak muhakkak ki vazifesini kavramış ve manevî zevkin tadını bulmuş kimselerle mümkündür. Nitekim 75 inci yıldönümü bize bu hakikatı bütün açıklığı ile gösterdi. Bu vicdanî vazifemin başında öğretmenleri, memurları ve liselileri bulduk. Ve bu insanî davanın büyüklüğü onların ruhlarındaki ateşle vatan-
daşların hamiyet hislerini alevlendirdi.

Burdur basın ailesinin de aynı hassasiyetle desteklediği bu şuurlu hareketi devamlı bir şekilde yürüterek genç nesillere örnek olmak ve bu ruhu fazlasıyla onlara da aşuamak bizler için vatan müdafaası kadar şerefli bir vazifedir.

Not: Demokrat Burdur Gazetesinden

ATOM TAARRUZU ESNASINDA NASIL KORUNMALI ?

Son senelerin en korkunç silâhı olan Atom bombası, 1952 senesinde de yine aynı yıkıcı, mahvedici hassalariyle başta gelmektedir.

İkinci dünya savaşının sonlarına doğru Japonya'nın kayıtsız şartsız teslim olmasına sebep, Nagazaki ve Hiroşima'ya atılan iki Atom bombası olmuştur. Kendisini ilk defa filî sahada gösteren Atom bombası, yaptığı tahribatla bütün dünyayı dehşet içinde bırakmıştır. Bugün bile, aradan seneler geçtiği halde halâ radyoaktif şualar neşreden, topraklarında acayip şekilde nebatlar yetişen Nagazaki ve Hiroşima'nın o günkü hali bir kıyamet günü manzarası arz ediyordu. Bu felâkette ölenlerin sayısı sağ kalanlardan daha fazlaydı. Sağ kalanların da ekserisi aldıkları feci yaraların ve teneffüs ettikleri radyoaktif şualı havanın tesiriyle kısa bir zamanda birer birer öldüler. Ve bir anda yerle yeksan olan bu iki şehir bir harabeler diyarı haline geldi.

İşte bu derece tesirli ve korkunç olan bu silâh, üçüncü defa herhangi bir yere atıldığı zaman ilerleyen fenle belki daha yakıcı daha tahripkâr olacaktır.

Amerika'da atoma karşı tedbirler alması için halka çeşit çeşit broşürler vasıtasile en lüzumlu bilgiler verilmektedir. Bu broşürler üç kısma ayrılmaktadır:

- 1 — Atom tesiriyle hasıl olan yaralar,
- 2 — Atomdan korunmanın çareleri,
- 3 — Atom hücumu esnasında halka düşen vazife.

Bir Atom taarruzu esnasında insan ondan en az üç şekilde zarar görür:

a) Atom patladığı esnada parçalanmış ve yağmur gibi etrafa yağın atom parçaları ile, veya yıkılan bir binanın enkazı altında kalmak suretile husule gelen yaralar.

b) Atom bombasının patladığı anda çıkarttığı sıcaklık ve alev dolaşisile yananlar.

c) Atom bombasının patladığı andan itibaren neşrettiği radyoaktif şualardan zarar görenler.

Bu üç şekilde zarar görecekt olanlar, Atom bombasının patladığı yerden uzaklarda bulunuyorlarsa, aşağıda okuyacağımız tedbirleri almak suretile belki kurtulabilirler. Fakat Atom bombasının atıldığı yer ve onun çok yakınında bulunan insanların kurtulma ümidi hemen hemen yok gibidir. Kilometrelerce uzak mesafelere tesir eden Atomdan korunmak için alınacak tedbirler şunlar olmalıdır.

1 — Atomdan korunmak için yapılması şart olan kurslara iştirak ederek, Atom ve tesiri hakkında kat'î bilgi edinmek.

2 — Atom atıldığı esnada gayet sakın kalmaya çalışmalı. Panik veya korku nöbeti işinizi daha güçleştirir.

3 — Atom hücumu olacağı daha evvelden haber verilirse, hemen en yakın sığınağa gitmek.

4 — Eğer Atom hücumu evvelden haber verilmeye vakit kalmadan ansızın olursa, üstü kapalı bir yere, meselâ evin alt katına, sokaktaysan tünele veya herhangi kapalı bir yere koş.

5 — Eğer bunlardan hiç birini bulamazsan, acele ile yanan ağaç veya yıkılmakta olan binaların yanından kaç ve yere veya daha iyisi bir hendegin içine yahut, bir duvarın dibine yüzüstü yat. Ellerimle yüzünü ve gözlerini kapayarak onları radyoaktif şualardan korumağa çalış. Eğer yüzünü tam manasile kapayamazsan, muvakkat bir zaman için kör olacaksın, sakın korkma, gözlerin bir iki saat sonra normal olarak görmiye başlayacak.

6 — Üzerine eline geçerse, pardesü, gazete velhasıl ne bulursan onu ört. Bu seni radyoaktif yağmurdan kısmen olsun koruyacaktır.

7 — Eline eldiven tak, ayakkabılarının üzerine kumaş sar. Radyoaktifli maddelere bastığın zaman kumaştan zor geçen şualar ayaklarımızı korur.

8 — Kendini bu badireden bir talih eseri kurtardıysan, sakın bu feci anın hatırasını saklamak için öteye beriye serpilmiş olan Atom maddelerinden alma. Bu senin için çok tehlikeli olabilir.

9 — Harap olmuş bu mahalde bulunduğun müddetçe hiç birşey yeme ve sigara da dahil olmak üzere hiç bir şey içme.

10 — Bu tehlikeyi sağ salım atlatabilirsen, eğer yıkılmamışsa evine döndüğün zaman mümkünse elbiselerini değiştir.

Yukarıda on kısımda izah edilen şeyler yapıldığı takdirde, Atomun tesirinden daha az zarar görülür.

Neşredilen broşürlerin üçüncü kısmında şunlar vardır.

1 — Eğer Atoma karşı tedbirler ekibinde vazife aldıysan alârm düdükleri öter ötmez mümkünse hemen işinin başına git.

2 — Kendin yaralanmadıysan, etrafındaki yaralanmış, enkaz altında kalmış insanlara yardım et.

3 — Yaralanmış birine yardım ederken, ondaki radyoaktif şuaların sana zarar vereceğini zannederek korkma. Çünkü radyoaktif sari değildir.

4 — Alârm düdükleri hücumun bittiğini haber verir vermez, en yakın yerden hastanelere telefon ederek, bulunduğun yeri ve yaralıları bildirip, onların hemen hastahaneye götürölmelerini temin et.

5 — Ve en nihayet böyle bir günde birbirine yardım etmenin, hayat kurtarmanın vatanî ve millî bir vazife olduğu kadar, insanî bir vazife olduğunu da aklından çıkarma.

İKİNCİ DÜNYA HARBİ VE AMERİKAN ORDUSUNDA ASKERİ TABABET

Harp esnasında askerliğin esas temeli sivillere istinad ettiği ve sivil tababetle askerî tababet birbirinden ayrılmaz bir problem olduğu için birinci ve ikinci dünya harbi esnasında Amerikan tababeti askerî tababet için bir kaynak olmuş, tıp fakülte ve kolejleri adeta yetiştirici bir fabrika gibi harp tababetine eleman hazırlamış ve büyük ordunun, dünyanın her uç ve bucağında dağıtık olmasına rağmen gerek iyi edici gerekse koruyucu tababette büyük başarılar göstermiştir.

Harbin muhtelif safhalarında, birbirlerinden uzak yerlerinde muhitin hususiyetine göre askerî tababette usuller değiştiği için Amerikan ordusunun başında bulunanlar bu hususiyetleri gözönünde tutarak müşahede ve tecrübelerini raporlar halinde neşretmişlerdir. Bu raporlar harbin diğer şubelerinde, meselâ hava, topçu, deniz ve sair şubelerinde gösterilen tekâmül ve ilerleme kadar tababette de ilerleme ve başarılar elde edilmiştir.

Harp esnasında tababetin ilerlemesi neticesi alınan tedbirlerle eski harplere nisbeten ölüm vak'aları azalmış, hasta olmama çareleri sayesinde ordunun hastalık ve istirahat günleri azalmış ve çok fark etmiştir.

Askerî filozoflar (askerî tababet olmasa harp olmaz) derler bu bir hakikattir. Çünkü bir asker psikolojikman hayatını feda edeceği bir işde iyi bakım, hastalıktan korunma, yaralandığı ve hastalandığı zaman bakılacağına emin olmazsa harbe girerse de maneviyatı bozuk olarak savaşacağı için istenilen randımanı veremez.

Bugünkü harp tekniğine göre insanları yok edici, bir anda zehirleyici vasıtalar icad edilirken müdafaa ve korunma vasıtaları da temin edilmezse bir anda öleceğine kani olan insanlar harbe girmekten çekinirler ve ürkerler.

Harpde yaralandığından veya hastalandığından itibaren sonuna kadar himaye, şefkat ve tedavi göreceğini, en son tababet usullerine göre hayatının kurtulacağını bilen bir ordunun mensupları her halde bakımı az olan ve maneviyatı bozuk olan bir ordu zabıt ve neferinden daha iyi savaşır ve üstün gelmeğe çalışır.

Yarasının ilk sarılışında en son keşfedilen ilâç ve vasıtaları, hastanelere naklinde en modern ve seri taşıt vasıtaları, cephe gerisi hastanelerinde bilgili ve ehliyetli doktorlar, hastabakıcılar ve mâlzeme, ameliyat esnasında ağrı ve sızı işittirmeyecek modern alet ve vasıtaları, ihtilâta mani olacak en son keşfedilen Sulfa, Penisilin gibi ilâçları olduğunu bilen bir asker yurt ve milleti için ölmekten çekinmez.

Fakat bu modern hazırlığı ve teşkilâtı yapacak ehliyetli askerî doktorlar olduğu için onların yetişmesinde ve çalışmasındaki modern usullerle yukarıda sayılan teşkilât kurulabilir. Modern yetiştirme neticesi alınan iyi sonuçların önemi birinci dünya harbi ile ikinci dünya harbi esnasında hastalığın ve ölüm nisbetinin azlığı aradaki büyük fark ile anlaşılır.

Bugüne kadar yapılan savaşlarda istatistikleri tutulan hastalık ve yaralı sayısında bu derece önemli başarılar elde edilememiştir.

Bu başarıya misâl olarak aşağıdaki rakamlara göz gezdirecek olursak konunun önemi anlaşılır.

	Birinci dünya harbinde % nisbeti	İkinci dünya harbinde % nisbeti
Yaralılarda ölüm nisbeti	8.1	3.3
Menenjitte » »	38.0	4.0
Zatürriiden » »	28.0	0.7
Dizanteriden » »	1.6	0.05
Orduda dahili hastalıklardan ölüm hariç olmak üzere yalnız cerrahi vak'alarda ölüm nisbeti (bir sene zarfında bin asker he- sabı).	yüzde 15.6	% 0.6 dır.

Orduda umumî sağlık durumu iyi olması gerekirken cephe gerisinde anavatanında orduya fabrikalarda mâlzerme imâl eden, tarlalarda ve ziraatta çalışıp yiyecek ve içecek yetiştiren, nakliye vasıtaları çalıştıran ve ulaştıran orduya asker yetiştiren sivil halkın da umumî sağlığı yerinde olması lâzımdır ki cephedeki ve harp sahasındaki ordu muvaffak olabilsin. Anavatanında bu-
laşık ve salgın hastalık olmaması, ölüm nisbetinin normal ve azalması ordu-
nun dayanağı olan anavatan kaynakları verimli olur.

Bu önemli mevzuu başarmak için de koruyucu ve sımai tababette muktedir, ehliyetli doktorlara ihtiyaç olduğunu unutmamak lâzımdır. Çünkü, ordu teşkilâtının sağlık durumuna verilen önem kadar cephe gerisinde ve anavatanında bulunan sivil halkın da sağlığına o derece önem verilmelidir. ki birbirlerini desteklesin ve başarı elde edilsin.

1940 yılında Amerikan ordusu henüz harbe girmemişken ordu sıhhiye reisi muhtemel bir harbi göz önünde tutarak sivil doktorların askerî tababet bilgilerini arttırmak ve ordu tababet hizmetini başarmak için 13.000 dok-
tora kurslar verdirmeye başlamıştı. Ordu muhtemel bir harbe girmek için asker teçhizatını hazırlarken bu teçhizatı kullanacak ehliyetli ellere tevdi de düşünülmüş ve askerî tababette tatbikat dersleri verilmeğe başlanmıştır.

Cephe gerisi sıhhi hizmetleri, ve seyyar hastaneler için ne gibi müte-
hassıs doktorlara lüzum olacağı göz önünde tutularak bu teşkilâta ve ih-
tisasa göre askerî doktorlar yetiştirildi.

Diğer taraftan Deniz ve Hava kuvvetleri, kara kuvvetleriyle müşterek savaşması göz önünde tutularak askerliğin bu şubeleri için de mütehassıs ve bilgin doktorlar seçilerek askerî tatbikat okullarında yetiştirildi.

Bugün askerî tababet umumiyet itibarile bir görülüyorsa da Denizcilikte bahusus hava savaşında tababetin ayrıca bir ihtisas şubesi olduğu bütün ordularca kabul edilmiştir. Bu ödevleri kabul edecek doktorlar erlerin fizyolojik ve hijyen noktasından bakımlarına memur ve mes'uldürler. Her doktor askerlikte hijyen veya doktorluk çerçevesinden en modern usulleri bilerek ordunun hastalanmamasına, hastalananların çabuk iyi olmasını teminle mükelleftir.

Bu maksadı temin için Amerikan Etibba Odası bütün doktorlara bir sirküler göndererek harp esnasında hangi şube tıbbında ihtisas ve mümaresesi olduğunu sorarak daha evvel hazırlıklar yapmış ve askerî sıhhi teşkilâtla teşriki mesai ederek orduya iltihak edecek doktorun ihtisas ve başaracağı işlere göre istihdamlarını temin etmiştir. Etibba odaları ve birliklerinin yurtseverlik vazifesinde uhdesine aldığı bu vazifede mühim rol oynamıştır.

Amerikan doktorları birliği (Etibba Odası gibi) daha ileriye giderek bütün tıp fakülte ve medreselerinde harp için gereken yeniliklerin keşfini ordunun ve insanların hastalanmaması, yaralananlarla hastalananların ölüm nisbetinin azalması için gereken yeni keşiflerin etüdlerin yapılmasına davet edilmişlerdir.

Askere davet edilecek sivil doktorlardan boş kalacak yerler hesaplanarak yurt içinde kalacak ve orduya iltihak etmiyecek serbest doktorlara bile münzam vazifeler verildi.

Personel organizasyonu bu şekilde yapılırken diğer taraftan da araştırma ve standardisasyon servisi ele alındı.

İkinci harp esnasında ordunun sıhhi durumu noktasından askerlikle ilgisi olmıyan bir çok Amerikan doktorlarının ve fen adamlarının fenni araştırma hususunda yurt ve millete yardım etmek için çalışması sayesinde bulunduğu birçok keşifleri ve yenilikleri günü gününe Vashington'a yazı ile veyahut başkente kadar giderek arz etmekle muvaffakiyet elde edilmiştir.

Bu maksat için 33.000 doktor gerek bedenî gerekse fikrî çalışmalarını ordu emrine tahsis etmişlerdir. Bu sayede her gün, Amerikan ordusunda ve tababette yenilikler, ve başarılar elde edilmiştir.

Orduda çalışan birçok yedek doktorlar harbi müteakip vatan ödevi olarak ordu malûllerinin ve felâketzedelerinin (Readaptation) yani malûliyet derecesine göre görebileceği işleri ve refahı için gereken kursları almak üzere gönüllü olarak talip olmuşlardır.

Bir kısım yedek doktorlar da harbi müteakip orduda altı aydan üç seneye kadar daha askerî hizmetlerde çalışmağa gönüllü olarak talip oldular. Bu şekilde talip olanlar % 46 nisbetindedir.

Amerikan milleti baba ve büyük babalarına nisbeten daha zaif bir durumdadır ? çünkü askere çağırılan veyahut askere talip olanların tıbbî muayenelerinde 1/3 ü fiili askerliğe yaramadığı tesbit edilmiştir. Bu durum ise askere alınacak erlerin tıbbî muayeneden daha esaslı geçmiş olması ve tıp şubelerinin daha ziyade tekâmül etmesi ile tefsir edilmelidir. Çünkü, birinci dünya harbi ile Amerikan sivil harbinde asker bu derece esaslı ve dikkatli muayeneye tabi tutulamıyordu. Amerikan askerlerinin geçen birinci dünya ve ikinci dünya harbinde boyu beş ayak 7 1/2 inç iken sivil harpte

ağırlığı 136 libre, birinci dünya harbinde 142 libre, ikinci dünya harbinde ise 150 libre gelmişlerdi.

Kanada ordusunda ise askerlerin yüksekliği 66,6 inç ve vasatı ağırlıkları 144,6 libre geliyordu.

Yeni harbin mekanik oluşu ve askerlerin bir çok ağır zahmetlere katlanması noktasından sıhhi durumları düzgün, vucut yüksekliği ile ağırlığı mütevazın olan askerlerin nasıl muvaffak olacağı anlaşılabilir.

Bu maksatla askerlik şubelerinde basit doktor muayenesine tabi olan erler kit'alarına iltihaktan evvel mütehassıs bir hey'et tarafından tekrar muayenelerinde bir çokları bugünkü harp durumuna göre askerliğe elverişli olmadıkları görölerek reddedilmişlerdir.

Eğer bu hakiki muayene ve tedkik olmamış olsaydı bugünkü güç ve ağır askerlik ödevlerini yaparken hastalanacaklar ferden zarar göreceği gibi ailesi ve memleketi de bu hastalanan veya malûl kalan askerin ceremesini çekecekti.

Harbin ilk hazırlığında muayeneye tabi tutulan 2.000.000 kişiden yarısı, bir milyon kişi reddedilmiştir. Reddedilen bir milyon vatandaşın 900.000 i fizikal eksiklik ve hastalıktan, 100.000 kişi de cehaletten ileri gelmişti. Amerikan ordusunda cahillik de mühim bir eksikliktir. Bugünkü askerlikte erlerin okuma yazma bilmesi bir çok talimatı öğrenme ve makinaların kullanılış şekillerini talim terbiyede vucut kuvveti kadar anlayış kavrayış ve okuma kudretinin de mühim âmil olduğu muhakkak görülmektedir. Askerlik standardı bünye kuvveti kadar akıl kuvvetiyle de üstün olmakla kazanılabilmektedir. Nasıl ki ikinci dünya harbinde Amerikalıların uzun seneler askerlikle meşgul olmamaları, yüksek kumanda ile aşağı kumanda subaylarının azlığı hasebile çok müşkülât çekileceği tahmin ediliyordu. Bir çok memleketlerde askerî yazıcılar ve kurmay zabıtları askerliğin asırlık bir meslek olduğu ve Amerikalıların bu vasıfları olmadığından harbin başarılacağı tahmin ediliyordu.

Halbuki tahsil ve anlayış kabiliyeti kemiyet ve keyfiyet çevresinden üstün olan Amerika dünya askerlik harekâtını ve neşriyatını bir araya toplayarak kitaplar neşretmesi, askerî harekâtı sinemalara alarak iyi ve kötü taraflarının gerek nazari gerekse ameli olarak perde üzerinde göstererek yetiştirmesi bütün kollej ve Üniversiteleri harp okulu şekline sokarak kullevi kumanda heyeti yetiştirmesi bir harika olmuştur.

Fizikal kusurlardan askerliğe kabul edilmiyen 900.000 kişinin 188.000 kişisi yani % 20,9 diş hastalıkları ve kusurlarından ileri gelmişti. Geçen birinci dünya harbinde Amerikan ordusu dişleri sağlam olmıyan ve diş hastalıkları olanlardan mühim tecrübeler elde edilmişti. Başka ordularda bu şekilde bir standardizasyon yoktur.

Halbuki Alman ordusunda askerliğe elverişlilik hususu bir diyete tabi olmayacak şekilde yemek yiyebilen ve her türlü askerî işi yapabilen alınıyordu. Yalnız sun'î diş olanlar da askere alınabiliyordu. Japon ordusu ile halk daima kepekli esmer ekmek yedikleri için dişlerde fazla çürüklük olmadığından askere alınabileceklerini iddia ediyorlardı.

İngiliz ordusunda ise son zamanlarda gerek tamamı verakse bir kısmı dişleri eksik olanlardan askerlikten muaf tutulmuyorlardı. Muhtelif ordularda boy yüksekliği kıyaslanacak olursa Fransız askerleri 5 ayak 5 inç, Rus askeri 5 ayak 6 inç, Japon askeri 5 ayak, Amerikan ordusu ise 5 ayak 5 inç olarak kabul edilmişti.

Vucut ağırlığı noktasından Amerikalılar 150 libre, Japonlar 106 libre, İngilizler ise 113 libre kabul etmişlerdi.

Erlerin ağırlık ve yükseklik durumu muhtelif ordularda değişik olmakla beraber, hastalık noktasından Verem, sifiliz, göz bozukluğu, raşitizm bütün ordularda askerliğe alınmamasına sebep teşkil ediyordu. Yalnız Japonlar trahomluları da askere almıyorlardı. İngiliz ordusunda Rupture'ler, rüyette zorluklar, akciğer hastalıkları, vucut deformasyonu, ışıtmemek askerliğe mani sebeplerdendi. Fransız ordusunda ise vucut bünyesinde deformasyon ile bünye bozukluğu, ısıtmek ve görmedeki zorluklar (malnutrition=fena tegaddiden) muztarip kimseler alınmıyordu.

Alman ordusunda ise, rüyette güçlükler, kalp ve eviye hastalıklarından, adeli ve iskelet afetleri, zührevî hastalıklarla tenasüli, idrar yolları hastalıkları mani teşkil ediyordu.

Amerikan ordu ve donanma hey'eti sıhhiyesince zaif olup bir müddet bakım istiyen ve iyileşebilen kimseler askere alınmış ve bakım neticesinde umumî ahvali düzelenleri askerî hizmete sevk etmişlerdir.

Amerikan ordusu bütün dünyada temin ettiği muzafferiyetin yalnız vucut kuvvetiyle olmayıp mütehasşıs yetişmiş asker olmaları ve asker alma merkezlerinde muayeneye tabi olduktan sonra ikinci defa seçime sıhhi hey'etleri muayenesinden geçen bir asker hizmeti askeriye kabul edildikten sonra tabi tutulduğu askerî terbiye ve bakım, kabiliyetli ve muktedir asker hazırlamaları sayesinde olmuştur.

Bu sıkı muayene neticesindedir ki bütün harp boyunca 4 milyon kişi askerlikten reddedilmiş fizikal ve mantal standardı olan askerler seçilerek olağanüstü Amerikan ordusu meydana getirilmiştir.

Bugünkü modern tababet ve psikoloji muayenede mantal ve fizikal muvafık çıkmıyan bir kimsenin, nezaret ve terbiye altında iş yapabilmeleri temin edilebilir. Bir çok kusurlar tashih olunabilir. Askerliğe kabul edilmeyen 4 milyonun bir milyonu belki terbiye ve tashihle istifade edilememişse de iki buçuk milyonu muntazam tedavi, modern fizikal vasıtalarla kabili slah hale getirilmişlerdir.

Bu gibi askerlerin bir çoğu hava ordusunda kullanılabilirirdi. Hatta bir kısmı sivil hayattaki başarısından daha ziyade askerde muvaffak olabilirlerdi.

Bu düşüncelerle yeniden teşekkül eden bir etibba komisyonu kabili islah ve tedavi olan bu gibilere de iş bulmağı kararlaştırdılar. Bu maksat için Sehra eğlence (Recreation) mütehasşısı yetiştirildi. Fizikal terbiye (Edukasyon) ile bu gibi askerleri yetiştirmeye başladılar. Doktorlar asker yetiştirme kamplarında bu gibi efrad için tuttukları fişler sayesinde ve takip neticesinde iyi sonuçlar almışlardır. Velhasıl Amerikan askerliği için gereken sağlamlık kadar tedris ve terbiyeye de önem verildi. Bu terbiyeden maksat

aklî tekâmül olmayıp kalp, ciğer, diş, göz gibi mühim organların sağlamlığı ve askerlikte çalışma ve mukavemet etme kabiliyeti iktisap etmesi göz önünde tutuldu.

Fizikal kabiliyet yalnız yüksek tahsil görmüş kimselerde aranmayıp bütün silâh tutabilen erlerde, kadınlarda ve yurt içindeki herkeste aranmıştır. Bahusus harp endüstrisinde çalışan kimselerde daha önemle aranmıştır.

Endüstri tababetinde ihtisası olan doktorlar, işçi liderleri ve fabrika-törlerle teşriki mesai edilerek en yüksek randıman alınmağa gayret edilmiştir.

Fabrikalarda işçiler için muntazam sağlık fişleri tutularak sağlıkların muntazaman takip edilmiştir.

Fizikal bünye standardı, fert hijiyeni ve vücudun sağlam olması için gereken terbiye ve dikkatte kusur edilmemiştir. Uyku, temizlik, yattığı yatakhanelerin vantilasyonu, muntazam gıda, muntazam endam, egzersiz yaptırmak başta gelen tedbirlerdendi.

(Akıl hijiyeni) = Hijiyen mantal için eğlence ve gezintilere dikkat edildi. Bu sayede Amerikan halkının ve ordusuna hizmet edenlerin mes'ud olması hususunda ihmâl edilmedi.

Hava kuvvetlerinde cesurluk ve itidal rekorları hayret verici şekilde çoğaldı.

Çin cephesinde felci tufeyliye tutulan 27 yaşında bir zabıt uçakla Kal-küta'ya nakledilerek 14 gün sun'i akciğer aleti ile teneffüsü smaisi temin edildi. Bu hastayı Hindistan'a nakleden uçak küçük olduğu için pilotu bir eliyle tayyareyi idare ediyor, diğer eliyle hastaya sun'i teneffüs yaptırıyordu. Bu hikâyeler hastaya bakım kabiliyetini ve cesaretini gösteren güzel bir misaldir.

Askerlerin çabuk tedavi edilmeleri için ağır yaralıları geri hastanelerine nakil için pasifikte Amerikan uçakları 250.000 uçuş yapmışlardır.

Bazı günler Amerikan uçaklarının binlerce hasta ve yaralıyı taşıdığı olmuştur.

Bazı uçaklarda 24 hasta birden nakledilmiş ve uçuş esnasında doktor ve hemşireler nezareti ile hastalar fenalaşmadan geri hastanelerine nakledilmişlerdir.

1944 senesinde Perl Harbur baskını harbini müteakip sahai harpten 9000 kişi uçakla geri hastanelerine nakledilmişlerdir. Bu harpte askerî tababetin hava kuvvetleriyle teşriki mesaisi sayesinde hasta tahliye ve naklinin ne kadar önemli rol oynadığını gösterir.

Müttefik ordularının Fransa'ya çıkışından itibaren kemik kırıklarının iyi sarılması, şoka mani tedbirler alınması ve hasta nakline mahsus uçaklarla hastaların İngiltere'ye çabuk nakledilmesi sayesinde bir çok kıymetli ordu kumandan ve zabitleriyle erlerinin hayatları kurtarılmıştır.

Bahusus kara ordusu sıhhi hey'etiyle deniz kuvvetleri hey'eti sıhhiyesinin teşriki mesaisi sayesinde Fransaya asker çıkarılmasında harika denecek muvaffakiyetler elde edilmiştir.

Ordunun Fransa'ya çıkışı esnasında 1000 nefere 8 doktor isabet ediyordu. Deniz kuvvetlerinde ise 1000 askere 4 doktor isabet ediyordu.

Küçük hasta nakliye gemilerinde bile bir operatör ve iki doktor vardı. Cephe gerisinde ve hastaların nakil vasıtalarında yetecek kadar doktor bulundurulması askerin maneviyatı üzerine mühim tesiri vardır.

Harp gerçi bir çok insanların hayatları bahasına mal oluyorsa da doktorlar ve sıhhi ekipler acele ihtiyaç ve sürprizler karşısında bazan öyle keşifler ve yenilikler buluyor ki sulh zamanında insanlığa mühim yardımı ve menfaati olur. Ve bir çok hayatları kurtarır.

Bu harpte yaralıların iyi bakılma ve çabuk iyi edilmesi ihtiyacı bir çok yenilikleri meydana getirmiştir.

İkinci dünya harbinden evvel tababet chemotherapie, Nutrution = tegaddi ve glanduler,(hormon) tedavilerinde ilerliyordu.

Harp çıktıktan sonra bir çok yaralılarda ve hastalıklarda Şemoötrapi = kimyevî tedavi büyük başarılar gösterdi.

Şemoötrapinin başlangıcı Erlich'in bulduğu 606 salvarsanla [başlar bu harpte bulunan sülfamid mürekkepleriyle bu buluşların şahıksına vasıl olur.

Sülfamidlerin muhtelif terkip ve eşkâli bir çok hastalıkların yapacakları zararlara mani olmasıdır. Sülfamidlerin gonokoksiklere tesiri Sulfaguanil'in Dizanteriye karşı tababetin en önemli bulunanlarından.

Harbin sonlarına doğru Antibiotik ajanların bulunuşu daha önem kesbetmiştir. Penisilin buna güzel bir misaldir. Penisilin mikropaların üremesine mani olması sayesinde bir çok bulaşık hastalıklara karşı gelindi. 1942 yılında az miktarda istihsal edilen bu ilâç Amerika endustrisi sayesinde bugün bütün dünyaya yetecek kadar istihsal edilebilmekte, bir çok insanların hayatları kurtarılmaktadır. Penisilin sayesinde metrit hastalığının önü alındı, bu ilâç sayesinde zührevî hastalıkların klinik ve hastanelerde çabuk muvaffakiyet elde edilmeğe başlandı. Bugün herkeze malûmdur ki Penisilin sayesinde 24 saatte belsoğukluğu ve beş günde Frengi tedavi edilebilmektedir.

Bu harpte Amerikan Kızılhaçının oynadığı rol gayrı kabili inkârdır. Kan transfizyonu sahasında kuru plasmanın bulunuşu harika denilecek kadar rol oynamıştır. Şimdiye kadar kan transfizyonunun geçirdiği muhtelif safhalar her doktorca malûmdur. En son usul kan bankaları idi. Fakat harbin ortasına doğru kuru plasmanın bulunuşu usulleri değiştirdi ve kolaylaştırdı. Bu sayede en ileri harp cephesinde bile bir çok canlar kurtarıldı. Kuru plasma buluşuna yakın olarak hayvan kanından veyahut her hangi maddenin kimyaca müşabih olanından istifade edilmesi ihtimali de uzak değildir. Çünkü kuru plasma can kurtarmada mühim bir yol açmıştır.

Kızılhaç Derneğinin yaptığı teşkilat sayesinde halktan topladığı kan merkezlere getirilerek muayene ve tasfiyeden sonra kuru plasma haline getirilerek cephe gerisine kadar sevkine imkân vermesi harp tarihinde unutulmıyacak hadiselerdendir.

Yaralanarak, yahut motorize kıt'alardaki yanıkların Şoke olmuş as-

kerlerin kuru plazmadan faydalanarak canlarının kurtarılması insaniyet tarihinde her vakit anılacak hayırseverlik hadiseleridir.

Kuru plazma da Kızılhaçım kurduğu teşkilat sayesinde meccanen toplanan sivil halkın kanları cephe gerisine kadar yetiştirilmiştir.

Pasifik adalarının düşman eline geçmesinden sıtma ilacı olan Kininin azalması üzerine kimya tekniğinin ilerlemesi sayesinde bol miktarda Atebrin imâl ve bir çok canların sıtmadan korunması ve insanlığın ızdırap çekmemesi de harp tarihinde daima hatırlanacak hadiselerdendir.

Pasifik'te Afrika ve diğer sıtmalık mıntakalarda savaşıran orduya Atebrin yetiştirilmemiş olsaydı bir çok insanlar sıtmadan ölüp giderler ve ordu da felce uğrayabilirdi.

Harp esnasında Atebrin imâli için tesis edilen fabrikalar bugün bütün dünyanın ihtiyacını karşılayacak mikdarı yapabilecek durumdadır.

Hele Malaryaya karşı vaki olarak Atebrinin kullanılması büyük muvaffakiyetler temin etmiştir. İlk imâlinde pahalıya mal olan Atebrin kitlevi istihalden sonra ucuza mal olmağa başlamıştır. Bu sayede insanlık büyük faydalar temin etmiştir.

Harpte mühim önemi olan uyuşturucu ve uyutucu (anestezik) maddeler de epey ilerlemiştir. Evvelce enhelasyon ile alınan uyuşturucu ilaçların yerine deri altına şırınga edilerek uyuşturan ilaçlar bulundu. Barbiturique ilaçlar inkişaf etti ve tababette yeni çığır açtı. Spinal ve Sueral (murdar ilik içine şırınga edilecek) ağrı dindirici ilaçların bulunuşu hastaların ızdırap çekmeden ameliyat olmalarına ve hatta kadınların ağrı duymadan çocuk doğurmalarına yardımı oldu ve vücudu tehlikeye koymadan tatbik başlandı.

Müttefikler, ordu İtalya'da Napoli'ye girdiği zaman bir tifüs epidemisi ile karşılaştılar.

Ordu Tetkikat Komisyonunun buluşuna göre D. D. T. tatbikatı ile bu harbin en önemli muvaffakiyeti elde edildi. Bu tecrübeden evvel vereceği sonuç şüpheli idi. Fakat ilk muvaffakiyet D. D. T. nin başka şekilde dahi tatbikine yol açtı. Ve Napoli'de Tifüsün yayılmasına engel oldu. Bu ilâcın tatbikat neticesinde kara sineklerin sivri sineklerle diğer haşeratın yok olmasına yardımı olacağı anlaşıldı.

Haşere öldürücü ilaçların kullanılması ve taamınümü, harbin zaruretinden doğmuştur. Fregon ile D. D. T. nin pulverizasyonu bu harbin ihtiyacından doğan bir usuldür.

Westinghouse kumpanyasının pulverizasyon için 1944 yılında yaptığı D. D. T. bombalarının sayısı 10.000.000 dur. Bir bomba 150 askeri istia edecek bir yerin haşeratını öldürmeye kâfi geliyordu.

Harbin seyri ve bugünkü harplerin makinalaşması hasebiyle yanıklar çok olduğu için millî Araştırma Kurumu yanıklara esaslı bir tedavi bulmağa mecbur etti.

Cephe gerisinde ve kliniklerde yanıkların daha esaslı ve kolay tedavisi çaresi bulundu. Bahusus denizcilerde % 30 nisbetinde yanık vakaları olduğu için bu ihtiyaç bahriyede daha ziyade tebellür ediyordu. Bu sayede

yanıkların tedavisi için 80 muhtelif usul bulundu. 1944 yılında neşredildi. Bu usullerden başlıcaları tazyikli bandaj, sulfamit ilaçlar, vazelin merhemi sürülmesi, kuru plazma şırıngası gibi usuller sayesinde yanıkların akibeti iyileşmeye başladı.

Muhtelif harp sahalarında cerrahide yeni teknikler bhusus Priferik, asap ve ortopedik cerrahi ilerledi.

Yaralıların % 50 si daha ziyade kol ve bacak yaraları, kırıklar, sinir kesilmeleri ve adalatın afetzede oluşu idi. Muhtelif hastanelerde, kemik transplantasyonu, tantalium madeni telile kemik dikişleri, madeni levhalarla kemik takviyesi gibi yeni buluşlar harp cerrahisinde büyük muvaffakiyetler temin ediyordu.

Hele Penisilin sayesinde yaraların enfekte olmayışı başta gelen muvaffakiyetlerden biridir. Tantalium madeni ile Suturler = dikişler ve kemik doldurulması çok yeni bir teknik oldu. Kan plazmasıyla fibrinden yapılan bir maddenin sinir cerrahisinde çok yararlığı görülmüştür. Sinirin etrafında bir zarf teşkil eden bu madde sinirlerin yeniden neşvü nemasına yardımcı oluyordu. Kuru plazmaya hazırlanırken toplanan kırmızı küreciklerin mah-lulü yaralar üzerine sürülmekle çabuk iyileşmesi temin edildi.

Savaş esnasında N P denilen Noropisiyatrik hastalık neticesi ordudan çıkarılanların sayısı % 45 idi. Bu hastalara yeni bir usul tatbiki ile bhusus Acide Barbiuturique müstekakatının kullanılması sayesinde bu müşkilât halledilmiş gibiydi. Bazan bu ilaçlarla müşterek Hipnotizm tedavisi çok iyi sonuç veriyor, bir çok asker yeniden ödevlerine dönüyorlardı.

Harpten mütevellid ruhî ve asabî hastalıklar sivil hayata da intikal ediyor ve bir çok siviller, harp sanayiinde çalışan işçiler de ızdırap çekiyor-lardı.

Ordunun bulaşık hastalıklarla mücadelesi ve korunma komisyonunun çalışması ve bulduğu usuller sayesinde bir çok bulaşık hastalıkların yayıl-masına mani olundu. Askerlerin yattığı yerlerin zeminini ve battaniyelerini yağlamakla (oiling) (yağlamak ağır petrol müstekkatile mi, yoksa adı yağmı tasrih edilmeyot) havadan geçen salgın hastalıkların bulaşmasına engel oldu.

Kuru plazma yapılırken bakiye kırmızı küreciklerden çıkarılan Gamu-maglobin'de mevcut olan Antibiotique maddesinden kızamıktan korunma çaresi temin edildi.

Sulh zamanında, Amerika'da Kızamık mücadelesinde bu usulden azamî faydalanılmaktadır. Askerler arasında Menenjit menengokoksik gö-rüldüğünde gerek hastalananların tedavisi gerekse korunması için çok ya-rarlığı görülmüştür.

Birinci dünya harbinde Enfloanza salgını ordu arasında mühim za-yiat ve musap görülmekte idi. 1918 yılında Enfloanzadan olan zayıat harp-teki zayıattan fazla olduğu malumdur. Bu harpte Enfloanzanın Virüsü tecrid edilmiş ve streptokokla müşterek bir Virüsten ileri geldiği tesbit edilmiş ve streptokokla müşterek bir Virüsten ileri geldiği tesbit edilmiş olduğundan Streptokok tesiri Penisilin ve Sulfamid ilaçlarla azaltılmış ve enfloanzanın

A ve B virüslerinden aşılar tatbik edilerek hastalığın yayılmaması temin edilmiştir. Bu sayede insanlar hava yolları ile geçen ve ihtilât yapan mikropaların salgın yapmaması temin edilmiştir.

Hele tatarcıkların geçirdiği hastalıklara karşı eski Amerikan ordusu ile İspanyollar harbinde gönüllü olarak tecrübe yaptıran Amerikan askerleri gibi bu harpte de bir çok Amerikalı askerlere sarı hummaya karşı tecrübe yapılmasını gönüllü olarak kabul ettiler.

Tatarcık ısırmasından geçen hummanın yayılmaması için D. D. T. ve Piretromdan yapılmış kremleri vücudun açık yerlerine sürmekle korunma çaresi bulundu.

Bir cins sivri sinek vasıtasıyla geçen tropikal hastalıklardan Filariosis hastalığı bir aralık orduda önemli bir mevki almıştı.

1944 yılı Ağustosunda bu hastalıktan 522 asker hususî hastanelerde müşahade altına almarak etüd yapılmağa başlandı. Yaw denilen cild hastalığı, Guan adasının işgalinde karasineklerin dizanteriyi geçirmesi gözönünde tutularak karasinek ile mücadeleye girişildi. Ve müzehrafatın imhasile abdesthanelerin fennî şekilde yapılmasına önem verilerek ve asgârî vak'alar görülmesi başarıldı.

Ordunun sıhhi malzeme tedariki ve hazırlanmasında intizam ve bolluk zikre şayan konulardan birisidir. Fransa'nın işgalini yapacak ordunun sıhhi malzemesi 1941 yılından itibaren İngiltere'ye ve Afrika'ya sevk ve idhara başlandı. İngiltere'deki askerler için 1942 senesinde 3000 kişilik bir hastane tesis edilmişti.

San Fransisko'da büyük bir sıhhi depo tesis edilerek İngiltere ve Afrika'ya buradan sıhhi malzeme sevki temin edildi. Her depoya 2000 kalem sıhhi malzeme yığıldı. Bu malzeme hakkında bir fikir edinmek için meselâ bahriye hastaneleri her altı ayda 160.000 battaniye ile 24.000 sun'i sıcaklık yapan termofore; 32.800 hypodermique şırınga ve iğne, 136.000 cerrahi sutur, 370.000 paket gaz hidrofil gibi malzemei sıhhiyenin hazır bulundurulması 700.000 aspirin tabletinin istihlâki bir fikir verebilir.

Pasifik'deki adalar işgale başlandığı sırada kara ve deniz ordusunun teşriki mesaisi ve hey'eti sıhhiyesinin el birliğiyle büyük başarılar elde ediliyordu. Bir ada veya sahil bir saat bombardımandan sonra bir müfreze asker ve silâhendaz çıkarılıyor ve bu askere 2 doktor ve 32 sıhhiye neferi de beraber sahile çıkıyor ve sargı bezini hazırlıyordu. Yaralıları arayan bu hey'et sahilde sekiz hastabakıcı veya sıhhiye neferiyle bir bahriye doktordan mürekkep hey'eti sıhhiye bir tahliye istasyonu tesis ediyor, ve bu suretle hastalar üsse sevkediliyordu.

Ordu içeriye girdikçe ciplere hasta nakli için sedyeler yerleştirilerek sahile naklediliyor ve hastane gemisine alınıyordu. Bu sırada yaralıları sudan ıslanmayan malzemei timariye kullanılıyor, dağınık olarak harbeden müfrezelere her türlü malzemei sıhhiye ve ilâcı havi 32 litrelik üniteler hazırlandı ve yetiştirildi.

Velhasıl (Hasta ve yaralıların sahile nakli ve hastane gemisine aktarılması için yapılan işler izah edilmektedir. Bazan gayet tehlikeli harp saha-

larında karada da ordu, denizde bahriye sıhhi ekip ve hey'etlerinin fedakârlığı sayesinde yaralılar top ve uçak bombardımanı altında muntaka sahillerine ve hastanelerine nakli başarıldığı anlatılmaktadır.)

Ordu gerisinde muntazam programlı ve mütehasıs subaylar idaresinde Amerikan Kızılhaçının iştirakile jimnastik, yüzme ve suya mukavemet ekzersizleri yaptırılıyordu. Bu ekzersizleri yaptıracak mütehasıs hey'eti sıhhiyesinin tertip ve tanzim ettiği programlarla yetiştiriliyordu. Bir yaralının iyileştikten sonra kalan arızasının ıslahı, kuvvetlenmesi, veya sivil hayata avdetinde kendi kendini idare edebilmeleri sağlanıyordu.

Savaş esnasında endüstri tababeti çok önem kazanmıştır. Ordunun bütün levazım ve teçhizatını hazırlayan harp endüstrisi işçilerinin sağlığı da Ordu kadar önem kesbetmişti. Endüstri tababetinde ihtisas yapmış doktorların meşgul olması icabediyordu. Harp endüstrisine bir çok kadımların iştirak etmesi kadımların hususiyetleri itibariyle doktorluğun bu çevreden de meşgul olması gerekiyordu.

Bugün Amerikan endüstrisinde ihtisas yapmış 10.000 doktor çalışmaktadır. Memleket içinde nakil vasıtalarının, telgraf ve telefon vasıtalarının kolaylıkla irtibat tesis edebilmesi sıhhi muntakalarda hastaneler tesisine ve genişlemesine sebep oldu.

Savaş dolayısıyla bir çok doktorların hizmeti askeriyesini yapması hasebile Amerika'da sivil halkın doktor adedi azalması neticesi Federal Hükümetin açtığı muhtelif sağlık merkezleri ve hastaneler sayesinde sivil halkın bakımdan mahrum olmalarını temin edilmiştir.

Amerika dünya tarihinde görülmemiş 10.000.000 kişilik bir ordu hazırladığı için bu ordunun sağlık ve selâmetle harp edebilmesi için en çok muhtaç olduğu doktorluk idi. Bunun için askerî hizmete daha çok doktorlar celbedildi, yetiştirildi.

Ahız asker şubelerinde muayene ve bazı askerlerin ve hastalıkların mütehasıs hey'etler tarafından muayene ve tedkiki sayesinde zaman zaman ihtiyaca göre değişiklikler yapılmış ve tıbbi ihtiyaç ve teşkilât modern usullere ve ihtiyaçlara göre standardize edilmiştir. Gerekdikçe tıp fakültelelerinden, tanınmış hastane ve kliniklerle, müesseselerden mütehasısların mütalâları ve teşriki mesailerini de temin edilmiştir.

Harpte edinilen tecrübe ve alınan sonuçlara göre beşeriyet için daha iyi ve yeni usuller bulunmuş ve Amerikalılar millî varlığı için sulhte ve harpte daha kuvvetli bir millet kalmasını temin etmiştir.

**Ateşi Söndüren Su İse,
Acıyı Dindiren de Kızılaydır.**

KORE'DE ESİR MÜBADELESİ HAZIRLIKLARI İÇİN GÖNDERİLEN KIZILAY MÜMESSİLİ TOKYO'DAN DÖNDÜ

Kore'de bir mütareke aktedildiği takdirde, esirlerin mübadelesi mevzuunda muhtelif Kızılhaç — Kızılay hey'etlerinin vazifelendirilmesi hususunda varılan ihzarî anlaşmalar üzerine, Amerikan Kızılhaçı, Kore'de silâhlı kuvvetleri bulunan Birleşmiş Milletler memleketlerinin Kızılhaç ve Kızılay Cemiyetlerine ve bu meyanda Türkiye Kızılay Cemiyetine müracaatla, bu hey'etlerde hizmet edecek iki mümessilin harekete hazır tutulmasını ve ayrıca hazırlık çalışmalarına katılmak üzere derhal Tokyo'ya bir mürahas gönderilmesini istemişti.

Kızılay'ca mürahas olarak gönderilen Dr. Kadri Olcar, Japonya'da ve Kore'de 12 hafta kaldıktan ve alâkalı diğer Kızılhaç Cemiyetleri mümessilleri ile birlikte esir mübadelesi mevzuundaki bütün ihzarî çalışmalara iştirak ettikten sonra yurda dönmüştür. Kendisinden alınan malûmata göre:

“Bugünkü günde esir mübadelesinin olup olmayacağını ve ne vakit olabileceğini tahmin etmeğe inkân yoktur. Bununla beraber, Pammunjom'da mütareke müzakerelerini yapan zevatın vardıkları ihzarî anlaşmalar esası dahilinde Birleşmiş Milletler Kızılhaç Cemiyetlerinin ilk hazırlıkları yapması mümkün olmuştur.

Birleşmiş Milletler ve Komünist müzakerecileri tarafından kabul edilen plân, Kore savaşı iştirak eden hem komünist, hem de Birleşmiş Milletler memleketlerinin temsilcilerinden mürekkep bir - Müsterek Kızılhaç takımı — nın teşkil edilmesini icap ettirmektedir. Eğer bir mütareke anlaşmasına varılırsa bu takımlar her iki taraftaki esir kamplarını ziyaret edecekler ve esirlerin memleketlerine iadeleri esasında kendilerinin huzur ve istirahatlerinin temini için gerekli ve arzuya şayan olabilen insanî hizmetleri sağlayacaklardır.

Her takımda müsavi sayıda Komünist ve Birleşmiş Milletler Kızılhaç temsilcisi bulunacaktır. Bir takım, komünist idaresi altında bulunan sahada icrayı faaliyet edecek ve bu takımın başkanı komünistlerden olacaktır. Diğer bir takım da Birleşmiş Milletler idaresi altında bulunan sahada icrayı faaliyet edecek ve başkanı da Birleşmiş Milletlerden olacaktır. Üçüncü bir takım da bitaraf bölgede icrayı faaliyet edecek, bunun başkanı Komünist ve Birleşmiş Milletler temsilcileri arasında her gün münavebe ile değişecektir. Hep bir arada bu üç takımda her iki tarafın yetmişer temsilcisi bulunacaktır.

Birleşmiş Milletler tarafındaki takımın azaları Kore Cumhuriyeti, Danimarka, Büyük Britanya, Türkiye, Filipin, Avustralya, Kanada, Birleşik Amerika, Hollanda ve Cenubî Afrika Kızılhaç Cemiyetlerinin temsilcilerinden tereküp edecektir.

Bu cemiyetlerin her birinin başlıca temsilcileri plânları hazırlamak üzere Tokyo'da toplanmışlardır. Bu hazırlıklar tamamlanır tamamlanmaz takımın 48 azasının iştirâkiyle Kore'nin Pusan şehrinde bir oryantasyon ve yetiştirme konferansı toplanmıştır.

Bu konferansta Birleşmiş Milletler Komutanlığının temsilcileri Kızılhaç mümessillerine karşılaştıkları şartlar ve ifa edecekleri vazifeler hakkında elde mevcut bütün malûmatı vermişlerdir. Oryantasyon sahasının bir kısmı olarak Pusan bölgesinde Birleşmiş Milletler Komutanlığı idaresindeki esir kamplarından ikisi de Kızılhaç mümessilleri tarafından ziyaret edilmiştir.

Her ne kadar plânlar ihzarî mahiyette ise de bir çok işler başarıldığı kanaati hasıl olmuştur. Eğer mütareke imza edilecek olursa, vakit ziyana meydan verilmeden derhal faaliyete geçilebilecektir.

Kızılây Savaşta Vatanları İçin Yaralanan Kahramanların Yaralarını Sarar

KIZILAY DEĞERLİ BİR ÜYESİNİ KAYBETTİ

Kızılaya, bilhassa memleketin en müşkil anlarında büyük hizmetlerde bulunan Bayan Beyza Taşer, 20 Kasım 1952 tarihinde, Ankara'da vefat etmiştir.

Rahmetli 1876 yılında Selânik'de doğmuştu. 1894 den itibaren yıllarca kız okullarında öğretmenlik ettikten sonra, evlenmesini müteakip mesleğinden ayrılmış idi. Bütün hayatı boyunca, muhitine faydalı olmaya gayret eden Bayan Beyza Taşer, en büyük mukaddesat olarak tanıdığı vatanını, milletini, bilhassa milletin istiklâlini her şeyden çok sever ve bu duygularını ailesi efradına, yakınlarına büyük bir heyecanla aşılar, yayardı. Millî bünyede sosyal yardım ve hayır işlerinin ferdî gayretlerden ziyade kitlece başarılacağına dair beslediği kuvvetli iman ve inanışını daima tekrarlar idi. Bu düşüncesinin timsali olan Hilâliahmer (Kızılai) Cemiyetinin üyesi ve fedakâr hâdimi olmuştur. Birinci cihan harbinin sonlarında, acı mütareke günlerinde Akşehir'de bulunuyordu. İnsanlık tarihi boyunca bağımsız yaşamış olan büyük Türk milletinin, daima hürriyet ve istiklâl içinde yaşayacağına inanarak ileri atılmış vatanperverler gibi, kurtuluş davasına o da inanmış, o karanlık günlerde büyük ümitlerle dolu yarını hazırlamağa uğraşan millî mücahit ve kahramanlarla işbirliği etmek maksadiyle hayır kurumlarında çalışmalarına hız vermişti.

Mülki ve askerî memur refikaları münevver, asil ve şerefli Akşehir'li kadınlarla el, fikir, gönül birliği yaparak kurulan (Akşehir Hilâl Kadınlar Cemiyeti) reisesi olarak millî mücadelenin zaferle tetevvücüne kadar devamlı çalışmıştır.

Millî mücadelenin ilk günlerinde bu teşekkül bir yandan kurtuluş davasının kutsal gayelerini yaymıyor, hamiyetli halktan şeker ve sigara topluyor, çamaşır ve pamuklu hırkalar diktiriyor, yün başlık ve eldivenler ördürüyor ve bunları iç ve dış düşmanla mücadele eden mücahitlere ve kuruluştaki ordu erlerine ihda ediyordu. Millî Mücadele ilerleyip inkişaf ettikçe teşekkül de çalışma ve gayretlerini artırıyordu. Daha sonraları yine bu teşekkül sayesinde Akşehir'de kurulan garp cephesi seyyar has-tanesindeki yaralı ve hasta gazilere de Türk analarının rahim ve şefkatli elleri uzatıldı.

Cemiyetin bu çalışmalarını takdir eden Atatürk (B. M. M. Reisi M. Kemâl) ve yardımlarını şükranla karşılayan kuvvayi tedibiye ve 23 üncü fırka kumandanı Osman Beyin, Cemiyete kendi el yazıları ile gönderdik-leri mektupların kopyeleri aşağıdadır.

Akşehir 6. VIII. 36

Akşehir Hilâl Kadınlar Cemiyeti Hayriyesi riyasetine

3 Ağustos 36 tarihli tahriratı aliyeleri cevabıdır.

Cemiyetinizin teşekküllü ve hıdematı vataniyesini büyük şükranla kar-sılarım. Kudsi gayemiz uğrunda masruf mesainizde naili muvaffakiyet olmanızı temenni ederim. Vatanın tamamii istihlâsını ve milletimizin mu-hafazai istiklâlini istihdaf eden mesaii vataniyede erkeklerimize fedakâr kadınlarımızın zahir oluşu neticede naili muvaffakiyet olacağımız hakkın-daki kat'i ve lâyetezelzel kanaatimi takviye etmektedir. Takdimi hürmet eylerim efendim.

Büyük Millet Meclisi Reisi
M. Kemâl
İlgından

Yaverlik /272

5 Teşrinisani 36

Akşehir Hilâl Kadınlar Cemiyeti Muhteremesine

Asker evlâdlarını unutmuyarak gece, gündüz çalışan rahat ve huzur-larını selâmeti millet ve orduya feda eden hey'eti muhteremenizin kıymettar hediyelerini bütün arkadaşlarım namına maâliftihar kabul eder ve derin bir şükran ile mukabele etmek isterim. Filhakika yurduma karşı her an ifasma mecbur olduğum bu didinme vazifesi bendenizce sitayişe değmez. İcraatımın katiyeti ifadesi ancak selâmeti din ve millet ve vatandır ki o vatani ilâ edecek siz fedakâr hemşirelerimin istikbal analarını yeiştirmesile kaimdir. Bunun da asarı meşkuresinin şabidiyim. Hemen cenabı hakkın cümlemizi maksadı mukaddesimizde muvaffak buyurmasını temenni eder ve arzı hürmet eylerim efendim.

Kuvvayı Tedibiye ve Fıkra
23 Kumandanı
Osman

CONTENTS

1953 Red Crescent Congress
Henri Dunant's Birthdate
Pictures Speaking
Health and Medicine News
Organisation of the Swidish Red Cross
Social Assistance Education
Defence means against Atomic Bomb

SOMMAIRE

- Le Congres Général du Croissant Rouge Turc en 1953
- Commemoration du jour anniversaire de la naissance de Henri Dunant
- Nos activité illustrées par les photographies
- Nouvelles médicales
- Organisation de la Croix-Rouge Suédoise.
- Education d' assistance Sociale
- Protection contre les armes atomiques